



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod

BESTUURSVERSLAG 2018



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod





Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod



VOORWOORD

3

BESTUURSVERSLAG

4

1.	De Organisatie	4
2.	Verslag Raad van Toezicht	8
3.	Missie en visie: dit is waar we voor staan	10
4.	Onderwijs en andere ontwikkelingen	14
5.	Passend onderwijs	20
6.	Personeel en Formatie	23
7.	Huisvesting	26
8.	Financiën	28
8A	Continuïteitsparagraaf Gegevensset	35
8B	Continuïteitsparagraaf overige rapportages	40
9.	Risicoparagraaf	41
10.	Vooruitblik	46

JAARREKENING 2018

47

11.1	Grondslagen	47
11.2	Balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)	50
11.3	Staat van baten en lasten over 2018	51
11.4	Kasstroomoverzicht 2018	52
11.5	Toelichting op de balans (na resultaatverdeling)	53
11.6	Toelichting op de staat van baten en lasten	62
	(tekstuele toelichting in paragraaf 8, Financiën)	62

OVERIGE GEGEVENS

69

12.1	Controleverklaring accountant (volgende pagina's)	69
------	---	----



BIJLAGEN

73

Bijlage 1: Gegevens over de rechtspersoon	73
Bijlage 2: Overzicht scholen	74
Bijlage 3: Beleidsinfo PO	75
Bijlage 4: Leerlingenprognose 2014 t/m 2025	76
Bijlage 5: Resultaten veiligheidsonderzoeken	78
Bijlage 6: Conclusie Medewerkersinzetbaarheidsonderzoek	79



VOORWOORD

“Leren doe je met vallen en opstaan. Waarom moet ik er dan altijd bij zitten? Loesje”.

In 2018 stonden een drietal onderwerpen volop *“in de schijnwerpers”*, te weten de nieuwe CAO, het lerarentekort en de werkdruk. Met budgetten vanuit het regeerakkoord en de functiemix werd een forse salarisverhoging (gemiddeld 8,5%) voor leraren gerealiseerd. Al onze leerkrachten (en locatie coördinatoren) zijn opnieuw ingeschaald (L10, 11 of 12). Bij het nieuwe loongebouw horen ook nieuwe functiebeschrijvingen. Dit is een belangrijk onderdeel in gesprekkencyclus en professionalisering.

In 2018 is het lerarentekort in volle omvang zichtbaar geworden. Als men *“niets doet”*, dan neemt het tekort de komende 10 jaar alleen maar toe tot 4200 fte in 2023/2024. Schoolbesturen krijgen vacatures niet vervuld en er zijn geen vervangers voor handen. Het vormt een bedreiging voor de kwaliteit van het onderwijs¹. Besturen zoeken naar onorthodoxe oplossingen (b.v. ouders voor de klas of het opheffen van een bepaalde groep). Het lerarentekort is wel ongelijk over het land en over de groepen verdeeld. Binnen de stichting hebben we incidenteel klassen naar huis gestuurd, maar kunnen we reguliere vacatures nog (wel) vervullen.

De werkdruk in het onderwijs is hoog. De urgentie wordt nog verhoogd door het lerarentekort. In 2018 kwamen middelen beschikbaar vanuit het werkdrukakkoord. Werkdruk kent vele oorzaken en dus ook maatregelen die per school kunnen verschillen². Middels een stappenplan zijn hierover binnen teams gesprekken gevoerd en keuzes gemaakt (vooral leerkrachten en onderwijsassistenten). Het bestuur legt hierover verantwoording af.

De leerlingendaling zet in onze regio door. De uitstroom van personeel zal pas rond 2023 *“op gang komen”*. Dit impliceert nadenken over de continuïteit en duurzaamheid van de organisatie met onderwerpen zoals de meest gewenste structuur, huisvesting en het behoud van de kwaliteit van het onderwijs. Maar ook de diversiteit van en binnen teams en het behoud van jonge leerkrachten spelen een rol. Daartoe worden in 2019 diverse stappen gezet (zie vooruitblik).

De lumpsumfinanciering in het PO is te complex. Deze complexiteit zorgt voor veel discussies over besteding en verantwoording. Versimpel de bekostiging, minder parameters en per kalenderjaar. Op die manier lopen begroting en verantwoording achteraf (jaarverslag) synchroon met bekostiging. Dit impliceert scherper begroten en maakt verantwoording beter³.

Voor U ligt het jaarverslag 2018 van de stichting Openbaar Primair Onderwijs Noord Oost Achterhoek. Het is een verslag op hoofdlijnen. De lay-out en opzet is gewijzigd om de teksten toegankelijker te presenteren en zo de transparantie te verhogen. Met de foto's willen wij de lezer een klein inkijkje geven in waar we het allemaal voor doen: *“onze kinderen”*. Na vaststelling zal het jaarverslag ook gepubliceerd worden op de website van de stichting.

Borculo, april 2019

drs. M.W. Everink MPM

Voorzitter College van Bestuur Stichting OPONOA

¹ PO raad het lerarentekort is nu, 22 januari 2019.

² Brief minister Slob, werkdrukmiddelen primair onderwijs, 6 maart 2019.

³ Onderwijsraad, inzicht en verantwoording onderwijsgelden, juli 2018.



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod



BESTUURSVERSLAG

1. De Organisatie

Algemeen / Juridische structuur

Sinds de verzelfstandiging van het openbaar basis- en speciaal basisonderwijs in de gemeenten Berkelland en Oost Gelre op 1 augustus 2003 is OPONOA een stichting met als doel het in stand houden van openbare scholen (artikel 48 WPO) in beide gemeenten en het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden (werkgeversnummer 41413).

Good Governance

Als uitvloeisel van de Wet "Goed bestuur Goed Onderwijs" werkt de stichting (september 2011) met het model "Raad van Toezicht". Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke verplichting bestuur en (intern) toezicht te scheiden. Het College van Bestuur is nu het bevoegd gezag van de scholen. Er is een Raad van Toezicht, die naast de rol als werkgever van het College van Bestuur als belangrijkste taak heeft het op onafhankelijke wijze integraal toezicht houden op het beleid van het college van Bestuur en op een efficiënte en effectieve inzet van de middelen (statuten artikel 11 lid 1 a. en 1.b.).

Verantwoording

De stichting legt verantwoording af aan de overheid over de rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen.

Middels dit jaarverslag legt het College van Bestuur verantwoording af over de ontwikkelingen en financiële resultaten.

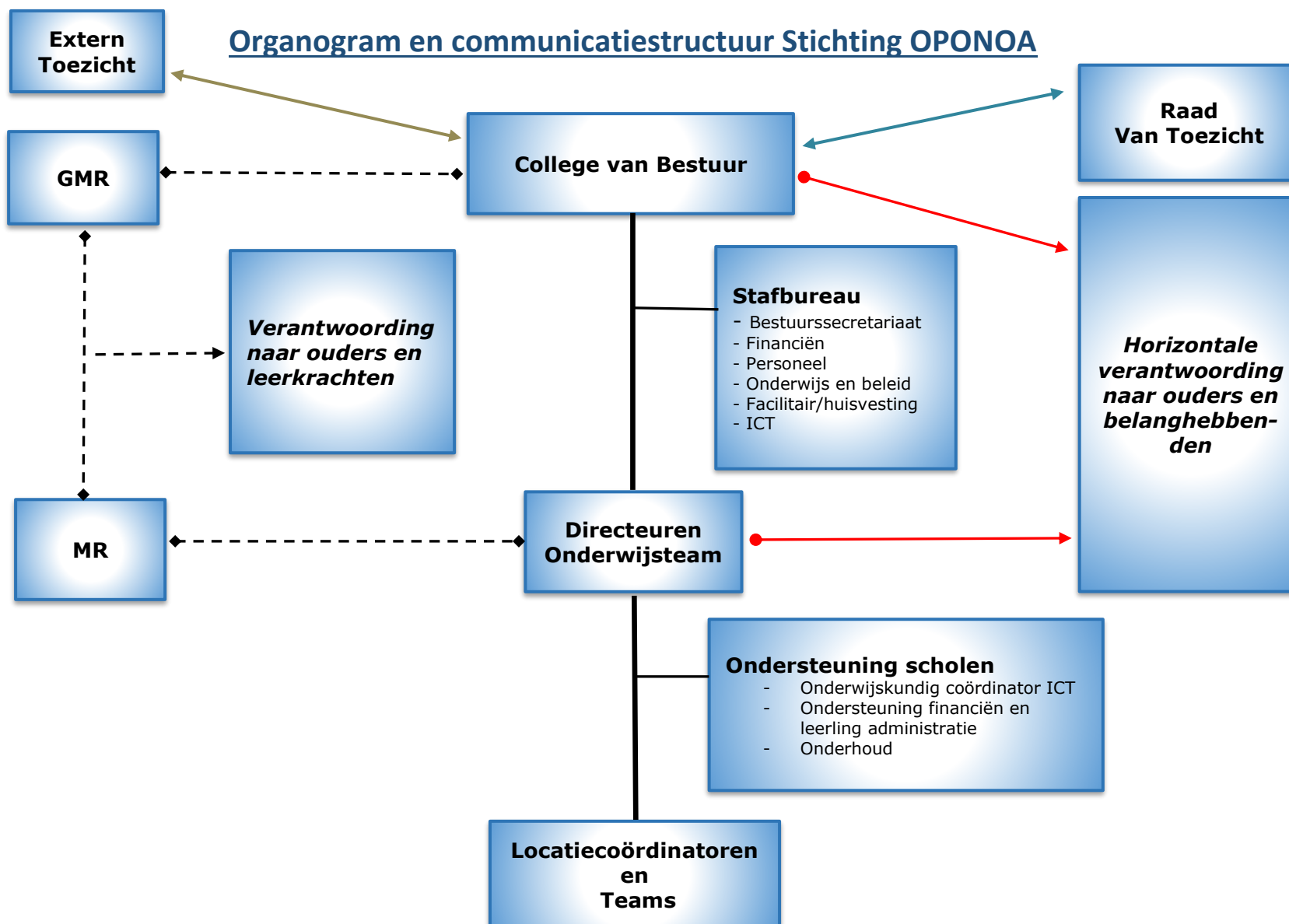
Conform de statuten van de stichting (artikel 15) geven zowel de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Berkelland en Oost Gelre, alsmede de GMR hun zienswijze.

De betrokkenheid en invloed van de gemeenteraden is beperkt: zorgdragen voor voldoende openbaar onderwijs, zienswijze op begroting en jaarverslag geven en de mogelijkheid tot ingrijpen bij verwaarlozing van haar taak of financieel wanbeheer door het bestuur.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht onderschrijft en hanteert in haar handelen en werkwijze de Code Goed Bestuur. De taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het "*handboek RvT*", waarin diverse documenten zoals statuten, procedures e.d.) zijn opgenomen.

In paragraaf 2 het Verslag van de Raad van Toezicht.





College van Bestuur (CvB)

Het College van Bestuur draagt, als bevoegd gezag, de eindverantwoordelijkheid voor de stichting. Deze wettelijke taken zijn vastgelegd in de statuten van de stichting. Als leidraad voor het handelen hanteert het College van Bestuur de Code Goed Bestuur.

Als schoolbestuur is het College van Bestuur ook eindverantwoordelijk voor de kwaliteit op de scholen. Middels de in eigen beheer ontwikkelde “barometer” worden jaarlijks zowel de eindopbrengsten van de afgelopen drie jaren alsmede alle tussenopbrengsten op het gebied van Taal, Rekenen en Lezen (technisch en begrijpend) in beeld gebracht en besproken. Waar nodig wordt een (preventief) Plan van Aanpak opgesteld (vast format).

De resultaten vormen ook een onderdeel van het gesprek tussen directeur onderwijsteam samen met de locatiecoördinator en het College van Bestuur tijdens de schoolvisite. M.i.v. kalenderjaar 2019 wordt zowel vorm als inhoud van de schoolvisite aangepast (betrokkenheid en bestuursgericht toezicht).

Tevens is er een maandelijks overleg tussen directeurs onderwijsteam en het College van Bestuur. Daarnaast maakt het College van Bestuur in de periode januari en februari een “rondje” langs alle MR-en om te horen wat “leeft op de school”.

Met de invoering van onderwijsteams is ook het directieberaad veranderd. Allereerst is er een maandelijks overleg (DOTO) tussen het CvB (voorzitter) en de directeurs onderwijsteam aangevuld met de directeur van sbao de Diekmaat. Er is ook elke maand een informeel overleg (CvB –DOT), het zogenaamde benen op tafel overleg (BOTO).

Er vindt daarnaast ook 2 á 3 keer per jaar overleg (DNS) plaats met alle leidinggevers: het CvB (voorzitter), de directeurs onderwijsteam en

sbao en alle locatiecoördinatoren. Hierin worden dan onderwerpen op stichtingsniveau besproken.

De leden van het College van Bestuur hebben in diverse regionale en landelijke organisaties zitting:

Voorzitter CvB: Bestuur arbeidsmarktplatform (AP-PO)
Arbeidsvoorwaardencommissie van de PO-raad
Bestuurdersvereniging PO (BvPO)
voorzitter ALV IJssel|Berkel

Lid CvB: Platform Primair Onderwijs Oost-Gelderland (PPOG)
SWV Haaksbergen
SWV Brevoort

Directeuren onderwijsteams

De directeurs onderwijsteam (DOT-ers) geven leiding aan een cluster van scholen (zie bijlage 4). Zij krijgen van het bestuur de ruimte om het bestuursbeleid te vertalen naar de werkvloer zichtbaar in het bestuurlijk draaiboek, wat vastgesteld is door de MR-en van de diverse scholen. In 2018 is de eerste evaluatie hiervan gehouden.

Maandelijks hebben zij managementoverleg (DOT-ter, loc.coörd. en IB-er), waarin actuele ontwikkelingen en beleidszaken worden besproken. De uitwerking en verdeling van taken tussen bestuur en de directeurs onderwijsteam is vastgelegd in een managementstatuut.



Stafbureau

Het stafbureau heeft als taak het terzijde staan van het College van Bestuur, de directeurs onderwijsteam en de locatiecoördinatoren bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden op het terrein van financiën, huisvesting, onderhoud, managementondersteuning, personeel en organisatie, ICT, Netwerkbeheer, Arbo en vervanging. Het stafbureau heeft niet altijd alle deskundigheid in huis.

Er wordt, indien nodig, noodzakelijke expertise ingehuurd. Het betreft hier dan met name de zaken rondom de meerjarenonderhoudsplanning en huisvesting (Thero Bouwkundig Adviesbureau uit Oldenzaal), ondersteuning voor/bij de plan van aanpak scholen (High Five), juridische ondersteuning (Onderwijs Juristen Groep) en specifieke ondersteuning op het terrein van personeelszaken.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad vertegenwoordigt de ouders en leerkrachten van de 16 scholen binnen de stichting OPONOA. Het dagelijks bestuur van de GMR bestaat uit de voorzitter (ouder), de vicevoorzitter (personeelslid) en een secretaris (personeelslid). Het DB heeft maandelijks, twee weken voorafgaand aan een GMR-vergadering, vooroverleg met het College van Bestuur.

De Raad van Toezicht heeft twee maal per jaar overleg met de GMR. De wet (WPO artikel 17c lid 3) schrijft niets voor over de vorm waarin het overleg gegoten moet worden. Er worden samen afspraken gemaakt wie bij het overleg aanwezig is (kan een deel, dan wel tussen de volledige raden plaats vinden). Dit overleg heeft plaats gevonden op 28 maart en 16 oktober 2018.

In onderstaande tabel zijn de diverse beleidsdocumenten verwerkt waar een advies dan wel instemming aan de GMR is gevraagd (2018). Voor aanvullende informatie zie ook het jaarverslag 2018 van de GMR.

Document	Datum	Resultaat
Bestuursverslag 2017	08-05	
Bestuursformatieplan	06-06	Instemming
Begroting 2019	12-12	Voorjaar 2019
Ziekteverzuimbeleidsplan	12-12	Instemming
Faciliteitenregeling (G)MR	12-12	Instemming jan. 2019
Jaarverslag GMR 2018	12-12	Voorjaar 2019

Met het vaststellen (bottom-up) van het strategisch beleidsplan 2017-2021 is een belangrijk richtinggevend kader binnen de stichting operationeel. Binnen de GMR ging de 1^e helft van 2018 vooral over de bezetting (binnen DB het p-gedeelte) en de afwezigheid van leden.

In de 2^e helft van 2018 ging het over de zoektocht naar de balans en de juiste communicatielijnen. Controleren vs samenwerken, omvang en efficiëntie. In 2019 kunnen daar wellicht vervolgstappen in gezet worden.



2. Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2018 uit de volgende leden:

C.A. Laponder (voorzitter), A.G.M. Olthof (vicevoorzitter), J.R. ten Arve, M.J.A. Hulshof, H.G.M. van Zutphen en M.W. Braakman.

De samenstelling en het rooster van aftreden is als volgt:

Meetmoment 1 januari 2019.

Naam	Functie	Einde 1 ^{ste} termijn	Einde 2 ^{de} termijn
C.A. Laponder	Voorzitter	01-08-2015	01-08-2019
J. ten Arve	lid	01-08-2015	01-08-2019
M.J.A. Hulshof	lid	01-08-2016	01-08-2020
H.G.M. van Zutphen	lid	01-08-2017	01-08-2021
M. Braakman	lid	01-08-2022	01-08-2026

De Raad van Toezicht (RvT), als intern toezichtsorgaan, bespreekt en bevordert naleving van de Code Goed Bestuur binnen de Stichting OPONOA. Dit doet zij vanuit haar onafhankelijke rol door toezicht te houden, te toetsen, adviezen te geven en werkgever te zijn van de leden van het College van Bestuur (CvB). De Raad ziet erop toe dat de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd wordt en de beschikbare financiële middelen doeltreffend worden ingezet.

In het verslagjaar vergaderde de RvT 4 maal.

In voorjaar 2018 is de procedure gestart voor het aantrekken van een nieuw lid van de RvT. De benoemingstermijn van onze vice-voorzitter de heer A.G.M. Olthof liep immers per 01-08-2018 af. Benoemd is de heer M. Braakman.

Op gepaste wijze is afscheid genomen van Alphons Olthof in Lochem. De functie van vice-voorzitter is afgeschaft.

Het jaarlijkse gesprek met de leden van het College van Bestuur over hun functioneren vond plaats aan het begin van het verslagjaar.

Met de GMR vonden halfjaarlijkse informele bijeenkomsten plaats met de leden van de GMR.

Gezien de verschillende opvattingen over de status van de bijeenkomsten, is extra overleg gevoerd en is extra aandacht besteed aan de interne communicatie binnen de diverse geledingen van de stichting.

Om de innovatiekracht van OPONOA te bevorderen is het besluit genomen een open innovatieprijs in te stellen. De prijs zal in 2019 voor het eerst worden uitgereikt.

Om op verschillende niveaus informatie te verkrijgen, is ook besloten de schoolvisite in te voeren. In 2019 zal dit initiatief worden uitgevoerd.

De Raad is bezorgd over het meerjarenperspectief van de stichting. De accountant is gevraagd in deze kwestie haar expertise in te zetten.

Er wordt nagedacht over verschillende scenario's en verschillende acties zijn aangekondigd voor 2019. Vooral de personeelsreductie en het voldoende aantrekken van jong personeel zal hoge prioriteit moeten krijgen.

De honorering van de Raad van Toezicht en het CvB is per 1 januari 2018 aangepast.



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod



Met de RvT van Hof van Twente is contact gezocht en wordt in 2019 nader uitgewerkt.

Men staat niet afwijzend om te bekijken of bestuurlijke samenwerking meerwaarde kan opleveren.

Gezien de wisselingen in de RvT is besloten de interne evaluatie van de Raad uit te stellen tot het najaar van 2019.

Namens de Raad van Toezicht.

C.A. Laponder

Voorzitter





3. Missie en visie: dit is waar we voor staan

Openbaar onderwijs is voor ons een begrip met inhoud en de openbare onderwijsidentiteit komt sterk tot uitdrukking in onze gezamenlijke kernwaarden. Ze vormen de basis en inspiratiebron voor alles wat we doen. Hieronder onze kernwaarden (afkomstig uit het strategisch beleidsplan 2017-2021: *"samen dicht bij ieder kind"*).

Samen dichtbij ieder kind



Samen

Samen heeft voor ons te maken met betrokken zijn bij en aandacht hebben voor elkaar. Betrokkenheid heeft daarnaast een directe relatie met je betrokken en verantwoordelijk voelen voor je eigen leer- en ontwikkelproces (eigenaarschap) en je daarop laten aanspreken.

"Samen" komt ook tot uitdrukking in het samenwerken met ouders, onze belangrijkste partners, en met anderen in de omgeving. We zoeken actief verbinding met onze omgeving en stellen steeds de vraag: wat kunnen wij samen doen om onze leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden in hun ontwikkeling?

Dicht bij

Niet alleen in ruimtelijke zin willen wij dichtbij staan, in bijna elk dorp is immers een openbare school dicht bij huis te vinden. Maar ook in een andere betekenis dicht bij kinderen: we stellen de kwaliteiten en ontwikkelingsbehoefte van kinderen centraal. Vertrouwen en plezier zijn in onze visie nodig om tot leren en ontwikkeling te komen.

Ieder kind

Bij ons is ieder kind welkom en voelt ieder kind zich met zijn eigen achtergrond en eigen aardigheden, gewaardeerd en gerespecteerd. Wij zijn nieuwsgierig naar je en willen met jou uitzoeken waar je talenten en mogelijkheden liggen. Leren is niet alleen kennisoverdracht, leren gaat ook over het ontwikkelen van je unieke ik in relatie met anderen. Een brede ontwikkeling. **Ieder kind telt!**

Wij hebben interesse in elkaars opvattingen, normen en waarden en besteden daar op de scholen actief aandacht aan. Op basis van gelijkwaardigheid gaan we het gesprek aan over verschillen tussen mensen, over anders denken, over je inleven in een ander, over tolerantie en respect voor elkaar.

Op de volgende bladzijde een overzicht m.b.t. de realisatie van onderwerpen, afkomstig uit de managementrapportage januari - juli 2018 (besproken in de oktobervergadering van de Raad van Toezicht).



Realisatie strategische beleidspunten

In de begroting van 2018 zijn bij paragraaf B (pagina 3 t/m 8) een aantal beleidsvoornemens geformuleerd.

In deze paragraaf een (beknopt) overzicht van de stand van zaken. Tevens is, waar mogelijk, een financiële vertaling gegeven.

Onderwerp	indicator	Stand van zaken	Ontwikkeling/ risico's	Financieel
Onderwijs				
1. Werkdrukmiddelen	Middelen uit regeerakkoord	Beschikbaar gesteld	Structureel (voor zover bekend)	€ 130.922
2. Onderwijsorganisatie kleine school	organisatievorm	Keuze gemaakt	Implementatie	Prof. budget OT
3. Leren van elkaar	Bestuurlijk draaiboek	Gereed - aandachtspunt	Uitrol naar andere OT's	-
Personeel				
4. CAO PO	salarissen	Inschaling per 01-08	Onvolledige compensatie OC&W	nmb
5. Bekwaamheid leraren	lerarenregister	Geparkeerd door OC en W	onduidelijk	-
6. Leerkrachtvaardigheden	Gebruik IRIS Connect	Geïntroduceerd	Min. 2x per jaar alle lkr	-
7. Professionalisering locatie coörd.	Diploma (basis bekwaam)	Iedereen basis bekwaam	Verdere scholing	Prof. budget OT
Passend Onderwijs				
8. Hoogbegaafdheid Da Vinci	Da Vinci 2.0	Per 01-08-2019 onder SWV	Start met 16 lln.	
9. Lichte (extra) ondersteuning	Aantal onderwijsarr.	Wisselend aantal per jaar	Eigen bijdrage bestuur	Zie overzicht SWV
Organisatie				
10. Bestuursgericht toezicht	Barometer 3.0 Herstelopdracht	Ontwikkeld Positief resultaat	Digitaal Integreren	-
11. Leren van Elkaar	Resultaatafspraken / bestuurlijk draaiboek	Jaargesprekken sept.	Managementrapp. DOT	-
ERD en ziekteverzuim				
12. Ziekteverzuim	Percentage	Geen daling/ andere arbo	Budget per school	
13. P&O medewerker	Detachering medewerker	(virtueel) Budget per school Verzuimprotocol herzien	driehoeksgesprekken	€ 58.000
Huisvesting en financiën				
14. MJOP gemeente	Integraal huisvestingsplan	On hold	Achterstallig onderhoud	
15. Onvoldoende Bekostiging MI	PvE	PO-raad vraagt regelmatig aandacht media	Actie voor parlementair onderzoek- stroperig	Keuzes binnen begroting
Duurzaamheid				
16. Zonnepanelen en ledverlichting	Investeringsplan	2 scholen gerealiseerd	3 scholen volgen nog	€ 439.057



Toelichting realisatie

Onderwijs

1. Vanuit het regeerakkoord “*vertrouwen in de toekomst*” zijn structurele middelen toegezegd voor salarisverbetering en werkdrukverlaging. Door diverse acties zijn die eerder beschikbaar gekomen.
2. Kleine scholen (<60 lln.) hebben zich georiënteerd op het onderwijs anders organiseren. ‘t Palet en de Tormijn zijn hierin voorlopers. Uitrol naar andere scholen. Nadenken en invulling geven aan dit onderwerp is must m.b.t. kwaliteit en krimp. Link met professionalisering van personeel. Budgetten binnen OT.
3. Leren van elkaar is belangrijk onderdeel van het werken in onderwijsteams. Differentiatie in tempo en uitvoering. Zichtbaar in het bestuurlijk draaiboek. Verdiend de nodige aandacht.

Personeel

4. Na de grote onderwijsstaking in november 2017 heeft het kabinet samen met PO-raad, vakbonden en PO in actie 340 miljoen euro (270 salaris en 70 v.d. functiemix) euro voor salarisverbetering. De basis voor de salarisverhoging (gemiddeld ruim 8%) zijn nieuwe functiebeschrijvingen met andere competenties en verantwoordelijkheden. Bespreken in gesprekkencyclus.
5. Er is een pas op de plaats gemaakt met het lerarenregister. Eind 2018 is er een wetsvoorstel ingediend om het lerarenregister en het registervoorportaal (Wet beroep leraren) te schrappen. Ook bepalingen rondom professioneel statuut wil men verwijderen. Dit sluit aan bij het rapport van Rinnooy Kan⁴.

De verplichting voor leraren om het bekwaamheidsdossier bij te houden blijft van kracht.

6. IRIS-connect wordt verschillend ingezet bij professionalisering. Goede communicatie over het waarom en leren van elkaar benadrukken.
7. Alle nieuwe locatie coördinatoren en 2 belangstellenden (1 intern + 1 van buiten) hebben gekozen voor het volgen van de opleiding basis bekwaam schoolleider. Deze is in company georganiseerd. Budget (€ 64.000) bovenschools beschikbaar gesteld. Alle deelnemers hebben het succesvol afgerond.

Passend Onderwijs

8. In het voorjaar van 2018 hebben het SWV IJssel|Berkel en OPONOA, na en in overleg, het besluit genomen om de Da Vinci afdeling onder te brengen bij het SWV, waardoor een dekkend netwerk (hoogbegaafdheid) gecreëerd wordt. Ouderavonden zijn gehouden en een stappenplan is opgesteld. Vanwege de zorgvuldigheid is gekozen om daadwerkelijke overgang per 01-08-2019 te realiseren. De bekostiging van Da Vinci valt dan ook onder het SWV.
9. Voor zorg aan leerlingen (basisondersteuning) ontvangt het bestuur middelen vanuit het SWV. OPONOA gebruikt dat voor de inzet IB en onderwijsassistenten. Daarnaast worden er in bepaalde gevallen aanvullende middelen, in de vorm van een onderwijsarrangement (schriftelijk vastgelegd) beschikbaar gesteld. Deze gaan 1 op 1 naar de scholen. Verantwoording is aan het SWV (paragraaf 5).

⁴ Verkenning Leraren – 14 november 2018



Organisatie

10. In 2016 / 2017 heeft de stichting deelgenomen aan het bestuursgericht toezicht. Als uitvloeisel hadden 2 scholen, G.A. v.d Lugt (opbrengsten) en Kiezel en Kei (kwaliteitszorg en Da Vinci (aanbod) een herstelopdracht. In 2018 is dat met positief gevolg (voldoende) afgerond. Tevens is de barometer 3.0 uitgewerkt.
11. Op de gezamenlijke studiedag in oktober is het leren van elkaar nadrukkelijk vorm gegeven door het invullen van 13 workshops (v.d. 15) door eigen personeelsleden. Budget € 10.000 (begroting). Ook is dit onderdeel expliciet (resultaat afspraken) opgenomen in het bestuurlijk draaiboek.

ERD en ziekteverzuim

12. Het ziekteverzuim is t.o.v. 2017 (7,03 %) in 2018 licht gestegen (7,33 %), mede als gevolg van toename van het aantal (niet werkgerelateerde) casussen. Zie verder paragraaf 6 (Personeel en Formatie).
13. Om het ziekteverzuim terug te dringen is, naast een andere Arbo-dienst, specifieke deskundigheid ingehuurd (P&O medewerker via de Cabo)

Huisvesting en financiën

14. Vanwege de verkiezingen en de installatie van een nieuwe wethouder is in 2017 geen actie vanuit de gemeente ondernomen voor het opstellen van een integraal huisvestingsplan. Binnen de stichting zelf het proces van een integraal huisvestingsplan, mede met het oog op de krimp, opgestart.
15. Er komt een onderzoek naar de doelmatigheid en toereikendheid van de lumpsum bekostiging.

Duurzaamheid

16. In 2018 zijn op OBS De Berkel zonnepanelen en ledverlichting geplaatst, overeenkomstig het opgestelde business plan. In 2019 zijn de Heuvelschool en de SBO Diekmaat aan de beurt. De zonnepanelen worden afgeschreven in 20 jaar.

Met een feestelijke opening werden de zonnepanelen in werking gesteld!





4. Onderwijs en andere ontwikkelingen

In 2018 zijn diverse landelijke en regionale ontwikkelingen in gang gezet of verder uitgewerkt, die invloed hebben op de beleidsagenda van de stichting. Het betreft hier een beschrijving op hoofdlijnen, het geeft geen prioritering aan en is niet limitatief.

Lerarentekort

In het regeerakkoord “*vertrouwen in de toekomst*” passeren een veelheid aan onderwerpen en budgetten de revue. Voor het onderwijs met name werkdruk en salaris. Voor één van de belangrijkste onderwerpen, te weten het lerarentekort, ontbreekt elke verwijzing. Mede onder druk van landelijke acties, gesteund door een advies van de onderwijsraad⁵ staat het lerarentekort nu landelijk op de agenda.

Het lerarentekort is thans een acuut probleem. Scholen krijgen vacatures niet gevuld en vervanging van zieke leerkrachten is steeds lastiger. Korte termijn oplossingen worden b.v. gezocht in een groep 8 opheffen of een vierdaagse schoolweek invoeren. De omvang van het tekort neemt de komende jaren nog toe tot een tekort van 4200 fte in 2023/2024. Er zijn wel regionale verschillen. Het ministerie van C en W werkt samen met de sectorraden en vakbonden aan een duurzame oplossing (die kosten tijd)⁶.

Binnen de stichting zijn er in de afgelopen periode incidenteel enkele klassen naar huis gestuurd. Bij de griepgolf konden we niet altijd aan de vervangingsvraag voldoen. Het lukt nog steeds de (reguliere) vacatures te vervullen (mede door de krimp). Bovendien hebben we de afgelopen jaren jong personeel kunnen aannemen en nog steeds geen personeel in

het RDDF geplaatst. Behoud van jonge leerkrachten en de diversiteit van teams staat nog wel onder druk (zie risico paragraaf 9).

CAO PO

Tijdens de onderhandelingen over een nieuwe CAO kwamen, naast de middelen vanuit de rijksoverheid (€ 270 miljoen), ook de middelen vanuit de besturen van de functiemix (€ 70 miljoen) beschikbaar. De middelen voor loonsverhoging vanuit het ministerie van OC werden wel verbonden met twee “*harde*” voorwaarden : alleen bestemd voor leraren en modernisering van bovenwettelijke uitkeringen. Dat is gebeurd.

Met de nieuwe CAO is er ook een nieuw loongebouw met bijbehorende nieuwe functieschalen. Daarin is een gemiddelde salarisstijging van 8,5 % verwerkt. Alle personeelsleden zijn per 1 september 2018 ingeschaald op basis van het nieuwe loongebouw. De salarissen van OOP en schoolleiders is alleen verhoogd met de generieke verhoging van 2,5%.

Werkdruk

Vanuit het PO-front (bonden, PO in actie en PO-raad) was, naast het dichten van de salariskloof PO-VO, het terugdringen van de werkdruk een belangrijk issue. Daarvoor zijn een aantal grote landelijke acties gevoerd. Het resultaat van die acties was, dat de middelen eerder beschikbaar kwamen (werkdrukakkoord).

⁵ Onderwijsraad, advies lerarentekort, mei 2018

⁶ Het leraren tekort is nu (en groeit), brief 22 januari 2019, PO-raad.



In het directiebestuur zijn betrokkenen geïnformeerd over het akkoord, de hoogte van de middelen en mogelijke bestedingsdoelen. Ook zijn procesafspraken gemaakt. Na een inventarisatie van de oorzaken zijn er verschillende accenten gelegd en keuzes gemaakt.

Deze zijn vastgelegd in een matrix, besproken in en met teams en locatie coördinatoren.

Het CvB heeft, conform CAO, een bestedingsplan opgesteld en voorgelegd aan de afzonderlijke MR-en. Deze hebben allen ingestemd met de plannen.

De inzet betreft vooral meer handen in de klas (onderwijsassistenten en of leerkrachten en het splitsen van groepen of flexibele vervanging). Dit komt overeen met het landelijke beeld (inzet meer handen in de klas en vakdocenten bewegingsonderwijs)⁷.

In paragraaf 8 een overzicht van de besteding van de werkdrukkiddelen per school.

Veiligheidsonderzoeken

Jaarlijks worden de leerlingen uit groep 6, 7 en 8 van de OPONOA scholen gevraagd deel te nemen aan het veiligheidsonderzoek (deelname 98 %, groep 6 t/m 8). Scholen krijgen inzicht in aspecten rondom pesten en pestgedrag. De onderzoeken worden uitgevoerd door de School Innovatie Groep (SIG). De resultaten zijn besproken op het DNS, op de scholen en in teams. Waar nodig wordt een actieplan opgesteld. Zie verder bijlage 5.

Leerlingaantal / Marktaandeel

De tabel op de volgende pagina uit Vensters PO toont de groei (in groen) of krimp (in rood) van het aantal leerlingen van de scholen van de laatste drie jaar.

Deze tabel toont daarnaast het driejaarsgemiddelde van de groei (in groen) of krimp (in rood) van het aantal leerlingen van de scholen.

Bij kleine leerlingaantallen kunnen uitschieters vertekenend werken. Een driejaarsgemiddelde geeft dan een meer stabiele waarde.

De scholen zijn gesorteerd op groei van het driejaarsgemiddelde.

In bijlage 4 een overzicht van de leerlingaantallen per school en groep.

⁷ Duo, onderzoek effecten werkdrakkkoord (mrt 2019)



Wat was de groei/krimp van de scholen binnen het bestuur de afgelopen jaren?

School	 15-16	  16-17	 16-17	  17-18	 17-18	  18-19	 18-19	Groei/krimp Driejaarsgemiddelde
Openbare Basisschool H.W. Heuvelschool	182	-2,7%	177	2,3%	181	0,0%	181	-0,5%
Openbare Basisschool De Hofmaat	148	-4,1%	142	0,0%	142	3,5%	147	-0,7%
IKC Op d'n Esch	235	-0,9%	233	2,1%	238	-4,6%	227	-3,4%
Openbare Basisschool Klezel en Kel	84	1,2%	85	-8,2%	78	-1,3%	77	-8,3%
Openbare Basisschool Menno ter Braak	205	-5,9%	193	-6,7%	180	-2,2%	176	-14,1%
Openbare Basisschool De Kelkamp	98	-7,1%	91	-18,7%	74	13,5%	84	-14,3%
Openbare Basisschool Noord	158	4,4%	165	-7,3%	153	-14,4%	131	-17,1%
Openbare Basisschool De Driesprong	61	-11,5%	54	-1,9%	53	-5,7%	50	-18,0%
Openbare Basisschool De Voshaar	64	-4,7%	61	-4,9%	58	-10,3%	52	-18,8%
School voor Speciaal Basisonderwijs Diekmaat	151	-3,3%	146	-11,0%	130	-6,2%	122	-19,2%
Openbare Basisschool De Berkel	97	-6,2%	91	-13,2%	79	-1,3%	78	-19,6%
Openbare Basisschool G.A. van der Lugt	60	-8,3%	55	-1,8%	54	-11,1%	48	-20,0%
Openbare basisschool Kerst Zwart	354	-7,1%	329	-7,0%	306	-7,8%	282	-20,3%
Openbare Basisschool B Tornijnschool	67	-13,4%	58	-3,4%	56	-7,1%	52	-22,4%
Openbare Basisschool t Palet	45	-20,0%	36	-8,3%	33	3,0%	34	-24,4%
Openbare Basisschool de Marke	211	-9,0%	192	-14,1%	165	-5,5%	156	-26,1%
o.b.s. Da Vinci-Berkelland	41	-7,3%	38	5,3%	40	-62,5%	15	-63,4%
Bestuur	2261	-5,1%	2146	-5,9%	2020	-5,3%	1912	-15,4%

  groei/krimp

 aantal leerlingen



Klachten

In 2018 zijn er geen formele klachten “*binnen gekomen*”. De externe vertrouwenspersoon (IJsselgroep) is bij een drietal klachten betrokken geweest. Deze zijn naar tevredenheid (voor zover mogelijk) opgelost. Het betrof hier de veiligheid (Keikamp en Diekmaat), communicatie (de Marke) en communicatie en pestgedrag (KerstZwartschool). Voor verdere informatie zie het jaarverslag van de desbetreffende school.

AVG

Op 25 mei is de Algemene Verordening Gegevensbescherming voor alle onderwijsinstellingen en bedrijven van kracht geworden. Zowel via de nieuwsbrief als tijdens het DNS zijn betrokkenen geïnformeerd.

Het privacy-protocol is goedgekeurd door de GMR. Hernieuwde overeenkomsten met leveranciers zijn afgesloten.

Per 01-08-2018 is een FG functionaris benoemd, die een stappenplan en checklist voor de scholen heeft opgesteld. Er wordt samengewerkt met de FG-er van Hof van Twente. De G.A. van de Lugtschool is het slachtoffer geworden van “*ransomware*”. Dit is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De schade (verloren bestanden) is hersteld door extra inzet van het personeel en het plaatsen van een nieuwe schijf in de server. De kosten zijn gedeeltelijk vergoed door de verzekering. Vanuit de AP geen verdere actie.

Onderwijsvisie gemeenten en besturen

De afgelopen 3 jaar zijn er diverse gesprekken gevoerd tussen schoolbesturen en de gemeente Berkeland, vastgelegd in het visiedocument “*Toekomst gericht onderwijs*”. Vanwege de verkiezingen is het hele proces in 2018 “*on hold*” gezet. De focus wordt nu eerst gelegd op een beleidsnotitie van B & W aan de gemeenteraad met de onderdelen

financiering kinderopvang, duurzaamheid en ophoging normbedragen. In 2019 is het hele proces weer opgestart (min of meer vanaf nul). Veel verloren tijd en energie.

Ook in de gemeente Oost Gelre zijn er gesprekken geweest en vertaald in een onderwijsvisie aan/voor de gemeenteraad. In 2019 wordt hier een vervolg aangegeven.

Interne organisatie

In het licht van ontwikkelingen rondom taakverdeling en werkdruk (verantwoordelijkheid laag in de organisatie, team en schoolniveau), de huisvesting van het stafbureau, een nieuw financieel systeem (DATAPAS), daling leerlingaantal, invulling vacatures en uitstroom personeel (zowel OP als directie) en (op termijn) de opvolging en omvang van het CvB wordt nagedacht over de continuïteit en duurzaamheid van de eigen organisatie. In 2019 vervolg met stip op de horizon.

MIO

In het voorjaar van 2018 is er een medewerkers Inzetbaarheids- onderzoek (MIO) gehouden onder alle personeelsleden. Dit onderzoek is breder dan alleen tevredenheid, maar gaat ook over vitaliteit en motivatie. Dit onderzoek is uitgevoerd door SIG. Alle personeelsleden hebben een individueel rapport met aanbevelingen ontvangen. Waar nodig is individuele en of teamondersteuning beschikbaar gesteld (nauwelijks gebruik van gesprek).



Op basis van de resultaten komen een aantal conclusies naar voren. Zo is 90% v.d. medewerkers (zeer) tevreden en blijkt 79 % fit te zijn. Aandachtsgebieden zijn o.a. werkdruk en arbeidsvoorwaarden. De scores verschillen per school. De totalen op bestuursniveau zijn besproken in het DNS en het DOTO (samenvatting in bijlage 6).

Professionalisering locatie coördinatoren

In het schooljaar 2017-2018 is er een kweekvijver gestart met locatie coördinatoren, die de opleiding Schoolleider Basis bekwaam volgden. Daarvoor zijn, naast de cursuskosten, ook de vervanging en studieverlof geregeld. In mei 2018 zijn alle personeelsleden gehuldigd voor het behalen van hun diploma.

Lumpsum / bekostiging

De Onderwijsraad adviseert om de bekostiging (lumpsum) van scholen en hun besturen te handhaven, eenvoudiger te maken en te zorgen dat zij beter verantwoorden waar ze hun geld aan uitgeven⁸. Minister Slob heeft als reactie hierop een onderzoek aangekondigd naar de toereikendheid van de bekostiging om aan alle eisen en ambities te voldoen. Ook de vereenvoudiging van de bekostiging wordt meegenomen. Tegelijkertijd moet worden bekeken of scholen / hun besturen de middelen doelmatig besteden⁹.

Bestuurlijk draaiboek

Begin september zijn de verschillende draaiboeken (2017-2018) geëvalueerd en zijn er vervolgens nieuwe afspraken gemaakt voor het schooljaar 2018-2019. Er zijn verschillen tussen de onderwijsteams en de scholen, b.v. het gebruik van IRIS-connect bij de professionalisering of het

onderwijs anders organiseren en digitaliseren. Dwarsverbanden tussen scholen (binnen OT) worden hier en daar gelegd. Een aandachtspunt.

Kansen en ontwikkelpunten liggen bij het delen van kennis. Daarvoor is ook tijdens de OPONOA-studiedag (okt. 2018) ruimte gemaakt bij de invulling van workshops / good practices door eigen personeelsleden (13 v.d. 15). Belangrijk is dat communicatie en terugkoppeling naar de verschillende teams en MR-en door met name directeuren onderwijsteams, in samenspraak met de locatie coördinatoren goed verloopt. Dit is een aandachtspunt.

(Eind)opbrengsten

Binnen de scholen van OPONOA wordt (vooralsnog) de Cito eindtoets afgenomen. Het afnametijdstip is verschoven naar april.

Vanuit de politiek wordt nagedacht om het weer te vervroegen, om de plaatsing op de (juiste) VO-school te verbeteren en zo een belangrijkere rol te geven in het schooladvies¹⁰. Onduidelijk is wat de uitkomst van deze discussie zal zijn.

De inspectie kijkt (in eerste instantie) alleen naar de eindopbrengsten van de afgelopen 3 jaar (of bij kleine scholen 5 jaar). Zie tabel op de volgende pagina. Binnen de stichting hanteren we de barometer 3.0 (tussen-opbrengsten inclusief andere toetsen en observaties) voor een bredere blik.

⁸ Onderwijsraad, inzicht in en verantwoording van onderwijsmiddelen

⁹ Brief Versterking van verantwoording en inzicht in onderwijsmiddelen.

¹⁰ CPB rapport, 2 april 2019



Wat is de gemiddelde score op de Centrale Eindtoets in de afgelopen jaren van de school/scholen onder het bestuur?

School	Score 2015-2016		%	Score 2016-2017		%	Score 2017-2018		%
Openbare Basisschool Kiezel en Kei	 526,7	7	5%	 533,5	11	5%	 541,6	11	9%
Openbare Basisschool Menno ter Braak	 542,5	22	15%	 540,4	32	15%	 538,6	27	12%
Openbare Basisschool G.A. van der Lugt	 532,6	11	0%	 537,1	7	0%	 539,9	7	2%
Openbare Basisschool De Hofmaat	 540,6	27	6%	 538,2	20	5%	 538,8	20	7%
Openbare Basisschool H.W. Heuvelschool	 534,4	22	4%	 539,7	21	5%	 537,7	19	4%
IKC Op d'n Esch	 533,9	27	14%	 534,9	26	13%	 536,0	27	13%
Openbare Basisschool Noord	 534,1	20	16%	 533,8	25	15%	 536,1	27	12%
Openbare Basisschool De Driesprong	 534,3	6	3%	 543,2	6	2%	 537,0	6	2%
Openbare Basisschool De Berkel	 536,2	13	2%	 536,2	18	2%	 536,9	9	3%
Openbare Basisschool 't Palet	 526,0	10	64%	Geen eindtoets*			 528,2	5	64%
Openbare Basisschool De Marke	 536,3	27	9%	 534,7	32	10%	 534,8	17	11%
o.b.s. Da Vinci-Berkelland	Geen eindtoets*			Geen eindtoets*			 535,9	7	0%
Openbare basisschool Kerst Zwart	 536,4	47	8%	 534,7	49	11%	 532,6	47	13%
Openbare Basisschool De Voshaar	 539,5	6	5%	 540,8	9	5%	 533,2	5	5%
Openbare Basisschool B Tormijnschool	 533,9	9	1%	 544,5	11	2%	 532,2	6	4%
Openbare Basisschool De Keikamp	 536,4	19	3%	 537,3	23	3%	 530,8	4	7%

 Op of boven inspectie-ondergrens schoolvergelijkingsgroep
 Onder inspectie-ondergrens schoolvergelijkingsgroep
 | Inspectie-ondergrens van de schoolvergelijkingsgroep

 Aantal deelnemers aan de eindtoets
 % Percentage gewogen leerlingen van de school

* 'Andere eindtoets' betekent dat de school in dit schooljaar een andere eindtoets heeft afgenomen dan de betreffende eindtoets in de tabel.
 'Geen eindtoets' betekent dat de school in dit schooljaar geen officiële eindtoets heeft afgenomen of dat er minder dan vijf deelnemers waren.



5. Passend onderwijs

Alle scholen dienen te beschikken over het niveau van basisondersteuning, waardoor in principe alle leerlingen op de basisschool opgevangen moeten worden. Het bestuur ontvangt hiervoor middelen. Deze worden één op één “doorgesluisd” naar de scholen (IB uren en onderwijsassistent). Daarnaast kunnen scholen een beroep doen op extra ondersteuning (arrangementen). Het bestuur ontvangt hierover een beschikking (uitgegeven voor een bepaalde periode).

Op de volgende pagina's de verantwoording van de ontvangen en besteden middelen vanuit het SWV.

Leraren in het PO zijn nog altijd kritisch over passend onderwijs: ze ervaren meer werkdruk en kunnen leerlingen niet die aandacht geven die ze nodig hebben¹¹. Belangrijk is, dat scholen hun eigen grenzen en mogelijkheden “goed bewaken en aangeven”.

Het CvB heeft vanaf het begin (2009) uitgedragen, dat de Da Vinci afdeling een school van en voor het SWV zou moeten zijn. In 2017 zijn gesprekken gestart over de toekomst, uitmondend in het groeimodel Da Vinci 2.0. Als uitvloeisel daarvan valt de DA Vinci afdeling per 01-08-2019 onder het SWV IJssel|Berkel en wordt zij gehuisvest in de Diekmaat.



¹¹ Aob, het schoolblad november 2018



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod



Verantwoording ontvangen middelen basisondersteuning en hoogbegaafdheid

Samenwerkingsverband IJssel|Berkel

Kalenderjaar 2018

Algemeen

Naam bestuur	OPONOA
--------------	--------

1. Middelen basisondersteuning	€	Toelichting
Nog te besteden middelen basisondersteuning ultimo 2017:	0	Conform ontvangen verantwoording over kalenderjaar 2017.
Ontvangen middelen basisondersteuning in maart 2018:	83.205	Betreft 3/12 deel van schooljaar 2017-2018.
Ontvangen middelen basisondersteuning in juli 2018:	110.940	Betreft 4/12 deel van schooljaar 2017-2018.
Ontvangen middelen basisondersteuning in november 2018:	130.919	Betreft 5/12 deel van schooljaar 2018-2019.
Totaal te besteden middelen basisondersteuning in 2018:	325.064	

Ingezette middelen basisondersteuning in 2018:	325.064
Nog te besteden middelen basisondersteuning ultimo 2018:	0

1.1 Specificatie besteding middelen basisondersteuning in 2018

Categorie	Ingezette middelen €	Activiteiten en resultaten (zo specifiek mogelijk)
Loonkosten leerkracht(en)		
Loonkosten intern begeleider(s)	258.642	Gedeelte van de loonkosten IB-ers, ingezet voor begeleiding leerlingen.
Loonkosten onderwijsassistent(en)	66.422	Elk onderwijsteam heeft een (extra) onderwijsassistent voor inzet op meerdere scholen waar extra begeleiding voor leerlingen nodig is. Dit bedrag is een gedeelte van de loonkosten daarvan.



2. Middelen hoogbegaafdheid	€	Toelichting
Nog te besteden middelen hoogbegaafdheid ultimo 2017:	0	Conform ontvangen verantwoording over kalenderjaar 2017.
Ontvangen middelen hoogbegaafdheid in maart 2018:	30.771	Betreft 7/12 deel van schooljaar 2017-2018.
Ontvangen middelen hoogbegaafdheid in november 2018:	19.344	Betreft 5/12 deel van schooljaar 2018-2019.
Ingezette middelen hoogbegaafdheid in 2018:	53.280	
Nog te besteden middelen hoogbegaafdheid ultimo 2018:	0	

2.1 Specificatie besteding middelen hoogbegaafdheid in 2018

Categorie	Ingezette middelen €	Activiteiten en resultaten (zo specifiek mogelijk)
Loonkosten leerkracht(en)	7.361	Inzet loc.coördinator specifiek voor Da Vinci
Loonkosten intern begeleider(s)	19.348	Inzet IB-er specifiek voor Da Vinci
Loonkosten onderwijsassistent(en)	26.571	Inzet extra onderwijsassistent Da Vinci

3. Middelen extra ondersteuning	€	Toelichting
Ontvangen middelen extra ondersteuning in november 2018:	30.950	Betreft 5/12 deel van schooljaar 2018-2019.
Ingezette middelen extra ondersteuning in 2018:	30.950	
Nog te besteden middelen extra ondersteuning ultimo 2018:	0	

3.1 Specificatie besteding middelen extra ondersteuning in 2018

Deze middelen zijn bedoeld voor het bieden van extra ondersteuning op scholen. Van belang is dat deze middelen flexibel beschikbaar zijn (en blijven) om in te kunnen zetten voor het financieren van de benodigde extra ondersteuning. De middelen zijn dus niet bestemd voor inzet van reguliere formatie.

Categorie	Ingezette middelen €	Activiteiten en resultaten (zo specifiek mogelijk)
Extra ondersteuning voor kind/groep/leerkracht	30.950	Extra inzet onderwijsassistenten voor ondersteuning leerlingen
Anders, namelijk:		



6. Personeel en Formatie

Personele ontwikkelingen

Per 31 december 2018 waren er 188 personeelsleden in vaste dienst met een totale omvang in fte's van 133,37. Dat is een daling van 9 vaste personeelsleden en 8,1 fte ten opzichte van 2017.

Er zijn 7 personeelsleden met Keuze Pensioen gegaan en 3 personeelsleden hebben op eigen verzoek de stichting verlaten. Wegens arbeidsongeschiktheid (ziek of WIA) zijn 5 personen uit dienst gegaan. Daarnaast is er helaas 1 personeelslid overleden.

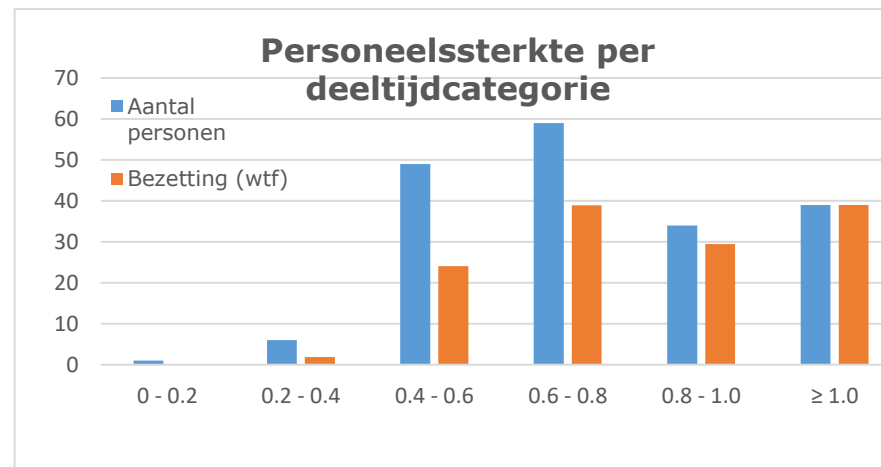
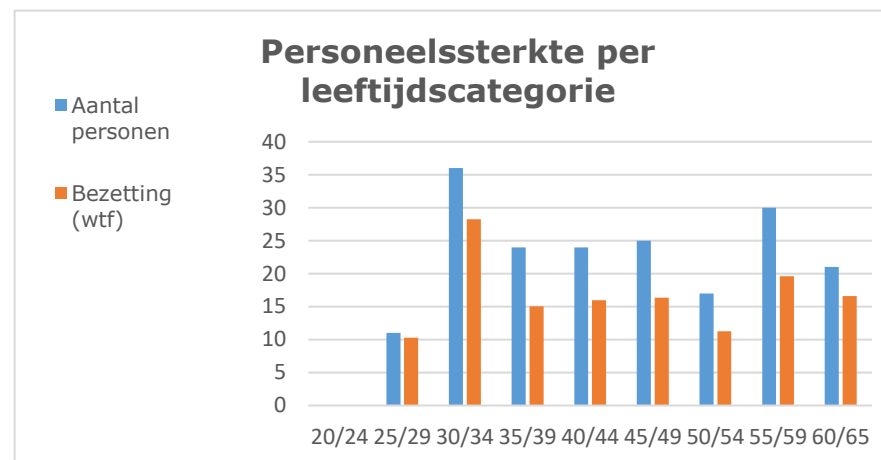
Er zijn geen gedwongen ontslagen geweest.

In 2018 hebben 7 personen een vaste aanstelling gekregen, nadat zij een tijdelijke aanstelling hebben gehad.

Daarnaast waren er nog tijdelijke aanstellingen, uitbreidingen en LIO-ers, met een fte van in totaal 26,48, waarvan 10,94 fte op vervanging van zieke/afwezige personeelsleden. Tevens zijn er enkele onderwijsassistenten ingezet voor het begeleiden van leerlingen met een arrangement in het kader van Passend Onderwijs (bekostiging door Samenwerkingsverband).

Overzicht personeelssterkte per 31-12-2018 (vaste aanstellingen)

Totaal aantal Fulltime medewerkers:	39
Totaal aantal Parttime medewerkers:	149





Ontwikkeling FTE OPONOA 2014 t/m 2018 (gem. per jaar)

Dir/OP/OOP	2014 FTE	2014 leerl.	2015 FTE	2015 leerl.	2016 FTE	2016 leerl.	2017 FTE	2017 leerl.	2018 FTE	2018 leerl.
15 Basisscholen	126,93	2154	129,85	2110	133,10	2000	129,65	1890	127,88	1790
SBO	21,54	169	22,47	151	20,49	146	20,73	130	19,40	122
Stafb./CvB	8,06		7,97		6,97		6,94		5,97	
Totaal	156,53	2323	160,29	2261	160,56	2146	157,32	2020	153,25	1912

Verhoging FTE in 2016 (terwijl leerlingaantallen zijn gedaald) in verband met knelpunten op sommige scholen en inzet personeel op arrangementen SWV.

Ziekteverzuim

Vanaf 2012 was er sprake van een structureel dalend verzuim door meer inzage en grip op vooral het langdurig verzuim. Met ingang van 2017 is het ziekteverzuim echter fors gestegen en in 2018 nagenoeg op hetzelfde niveau als 2017 gebleven (7,03% 2017 en 7,33% 2018).

Voor een groot gedeelte betreft het langdurig zieken met een duidelijke medische component. Deze is in het algemeen slechts beperkt beïnvloedbaar.

Per 31-12-2018 zijn er nog 9 langdurig zieken, waarvan er 3 WIA-aanvragen lopen.

Percentage ziekteverzuim		
Jaar	Percentage	Landelijk
2012	7,6%	6,4%
2013	7,3%	6,6%
2014	6,8%	6,1%
2015	4,1%	6,4%
2016	3,9%	6,3%
2017	7,0%	6,0%
2018	7,3%	n.n.b.
2019 1 ^e kwartaal	5,29%	



In 2018 zijn er verschillende maatregelen ingezet om het verzuim binnen de Stichting terug te dringen.

Er is extra aanvullende dienstverlening ingezet vanuit CABO voor het terugdringen van het verzuim. Dit heeft geresulteerd in herziening van het ziekteverzuimbeleid en ondersteuning in de lopende verzuimtrajecten.

Vanaf 1 mei 2018 heeft er een wijziging van arbodienstverlener plaatsgevonden, passend bij de hernieuwde visie op verzuim, spreekuur op locatie, korte communicatielijnen en directe rechtstreekse bereikbaarheid van gezondheidscoach en bedrijfsarts.

Vanaf 1-8-2018 zijn de rollen en verantwoordelijkheden in het verzuimproces gewijzigd en is het verzuimregistratiesysteem gewijzigd. De locatie coördinator is casemanager en inhoudelijk verantwoordelijk voor de begeleiding bij ziekteverlof. De directeur OT bewaakt het verzuimproces en ondersteunt de locatie coördinator. Mede door eigenaarschap en eigen regie van een medewerker te vergroten zal dit uiteindelijk moeten resulteren in een reductie van het ziekteverzuim en de vervangingslasten.

Maandelijks worden de verzuimpercentages besproken in het DOTO.

De maatregelen beginnen hun vruchten af te werpen in 2019.

Het verzuimpercentage voor het 1^e kwartaal 2019 is gedaald naar 5,29%.

In 2019 wordt er nog een verdere stap gezet door deelname aan Plan V van het Vervangingsfonds.

Het doel is structurele en duurzame verlaging van het verzuim en borging van de verzuimaanpak in de organisatie.

ERD en Vervangingskosten

ERD levert een premiebesparing over 2018 op van € 327.000. Hiervan moeten de vervangingskosten wegens ziekte opgevangen worden. De vervangingskosten wegens rechtspositioneel verlof en ouderschapsverlof zijn apart begroot (deze waren al langer voor eigen rekening).

De externe vervangingskosten *wegens ziekte* zijn over 2018 € 394.362.

Daarnaast is er nog inzet geweest vanuit onze vaste vervangingspool.



7. Huisvesting

Groot onderhoud

Met ingang van 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor het buitenonderhoud (voorheen lag dit bij de gemeenten), derhalve is hier eind 2014 een voorziening voor gevormd. De omvang van de voorziening is gebaseerd op een meerjaren-onderhoudsplan (MJOP), opgesteld door een extern bureau (Thero).

In 2017 is er een nieuwe MJOP opgesteld voor 2018 t/m 2027. De te verwachten onderhoudskosten voor de komende acht jaren bedragen in totaal ongeveer 3,2 miljoen euro. De jaarlijkse dotatie is vastgesteld op € 400.000. De daadwerkelijke uitvoering is mede afhankelijk van het in stand houden van de schoolgebouwen. Hier ligt een link met de scholenvisie van gemeenten/besturen.

Duurzaamheid

Medio 2017 is, vanuit het oogpunt van investeren in duurzaamheid, besloten om te gaan investeren in zonnepanelen en ledverlichting. Hiervoor zijn wij in zee gegaan met “*Slim Opgewekt*”, een bedrijf dat gespecialiseerd is in duurzaamheid op scholen. Zij plaatsen niet alleen zonnepanelen en ledverlichting, maar hebben ook een lesprogramma voor de kinderen, zodat ook zij er bij betrokken worden. Er is een verduurzamingsplan opgesteld voor vijf scholen. In 2018 is de tweede school verduurzaamd, namelijk OBS De Berkel in Rekken.

Op de Kerstzwartschool (die eind 2017 is verduurzaamd) is het stroomverbruik in 2018 behoorlijk gedaald met 8.164 Kwh, wat resulteert in lagere energiekosten van € 5.546.

Locatie	Investering €
Kerstzwartschool te Ruurlo	103.342
De Berkel te Rekken	96.243
Heuvelschool te Borculo	77.272
SBO Diekmaat te Neede	115.755
De Keikamp te Geesteren	49.945
Totaal	442.557

Wellicht zullen in de nabije toekomst ook andere scholen verduurzaamd worden, waarbij e.e.a. een relatie heeft met de verdere ontwikkeling en uitvoering van een onderwijsvisie in de gemeente Berkelland.

Materiële Instandhouding (MI)

Van het Ministerie van OC&W ontvangen wij middelen via de Materiële Instandhouding voor buitenonderhoud, maar ook voor de overige exploitatiekosten gebouwen. Deze middelen zijn vaak niet voldoende om de exploitatiekosten te dekken.

Met het dalen van de leerlingaantallen, dalen ook de materiële middelen. Uitgangspunt is wel dat de materiële lasten niet ten koste gaan van de personele budgetten.

Het overzicht op de volgende pagina toont enkele voorbeelden van inzet van middelen. Deze middelen worden bovenschools verantwoord (en dus niet per school).



Onderdeel	Vergoeding 2018	Exploitatie 2018	Opmerkingen
Onderhoud gebouwen	445.522	441.124	Over: 4.398
Tuinonderhoud	7.142	41.437	Tekort: 34.295
Energie	121.818	189.892	Tekort: 68.074
Schoonmaak	271.134	331.398	Tekort: 60.264
Totaal	845.616	1.003.851	
Tekort		158.235	

Klein onderhoud

Onder klein onderhoud vallen de werkzaamheden die incidenteel uitgevoerd moeten worden. Deze werkzaamheden worden door twee vaste medewerkers uitgevoerd, die bij OPONOA zijn gedetacheerd vanuit Hacron. Daarnaast worden de lokale bedrijven ingeschakeld.

SCHOOL	OMSCHRIJVING	DATUM	KOSTEN €
Op d'n Esch	Ruitschade	21-12-2018	103
De Berkel	Ruitschade	13-12-2018	431
	3 armen zonnescherm	27-02-2018	195
	Vernieling buitenspeelgoed	30-04-2018	44
SBO Diekmaat	Vernielingen dak	15-05-2018	1.240
Totale kosten			2.013

Onderwijshuisvestingsaanvragen 2019

In 2018 is er huisvestingsaanvragen gedaan voor het vervangen van brandmeld- en ontruimingsinstallaties voor alle scholen in 2019. Deze zijn afgewezen (verantwoordelijkheid schoolbesturen). Gemeente Berkelland wil niet participeren (zoals b.v. gemeente Almelo).

Vandalisme

In 2018 is er op meerdere scholen sprake geweest van vandalisme. De kosten worden vergoed via de gemeente nadat er aangifte is gedaan bij de politie.





8. Financiën

Resultaat

Het boekjaar 2018 is afgesloten met een positief resultaat van € 93.313. In de begroting 2018 was een resultaat opgenomen van € 0. De belangrijkste factoren voor dit verschil worden hieronder uitgezet, uitgesplitst naar “*baten*” en “*lasten*”.

Baten		€
1.	Rijksvergoeding Lumpsum Personeel	818.630
2.	Materiële Instandhouding	20.525
3.	Overige subsidies OC&W	62.861
4.	Bijdragen SWV	102.613
5.	Overige bijdragen	12.249
	Rentebijdragen	410
Lasten		
6.	Loonkosten	783.293
7.	Overige personele kosten	-47.064
8.	Afschrijvingen	-2.315
9.	Huisvestingslasten	74.756
10.	Overige instellingslasten	115.305
Totaal verschil resultaat t.o.v. begroting		93.313





BATEN

1. Rijksvergoeding Lumpsum Personeel

Er is bij het opstellen van de begroting geen rekening gehouden met de referentiesystematiek of verhoging van de bekostiging vanuit het regeerakkoord, voor zover deze nog niet definitief bekend waren.

Per augustus 2018 zijn er werkdrukmiddelen beschikbaar gesteld via een ophoging van het PAB (€ 155 per leerling).

In 2018 zijn deze bedragen daarnaast ook nog opgehoogd i.v.m. verhoging/wijziging salarissen leerkrachten en een extra uitbetaling:

Prijsbijstelling personele bekostiging PO 2017/2018: + 5,238% (gepubliceerd eind augustus 2018) als gevolg van:

- Verwerking van de kabinetsbijdrage van 2,6% voor 2018 inzake de loonbijstelling;
- De eerste tranche van beschikbare middelen voor verbetering arbeidsvoorwaarden voor leraren in 2018, inclusief de loonbijstelling;
- Verhoging van de kleine scholen toeslag, circa € 1,7 miljoen is toegevoegd aan het PAB-budget 2017/2018.
- Prijsbijstelling personele bekostiging PO 2018/2019 is nog niet definitief. De definitieve beschikking volgt medio 2019. In september 2018 is al wel de tweede versie afgegeven:
- De tweede tranche van beschikbare middelen voor verbetering arbeidsvoorwaarden (€ 90 miljoen);
- Verhoging van de kleine scholen toeslag, circa € 8,3 miljoen toegevoegd aan PAB-budget voor 2018/2019.

2. Materiële Instandhouding

Jaarlijkse ophoging, nog niet bekend ten tijde van opmaken van de begroting.

3. Overige subsidies OC&W

Extra bekostiging nieuwkomers en lerarenbeurs niet begroot en ophoging Prestatiebox (€ 25,12 per leerling).

4. Bijdragen SWV

In de begroting geen rekening gehouden met extra bekostiging lichte arrangementen van € 40,-- per leerling. Daarnaast geen arrangementen begroot die in de loop van het jaar zijn afgegeven.

5. Overige bijdragen

Licht verschil met begroting betreft 1^e inrichting en extra gelden i.v.m. arrangementen niet zijnde van het SWV (Barthimeus/Vision etc.)



LASTEN

6. Loonkosten

Hoger dan begroot. Het verschil bedraagt € 783.293 en kan hoofdzakelijk worden toegeschreven aan verhoging lonen leerkrachten en wijziging schalen:

- Alle werknemers gingen er 2% op vooruit per 01-09-2018
- Alle werknemers ontvingen een éénmalige uitkering van € 750,--
- Leraren ontvingen daarbovenop nog een éénmalige uitkering van 42% van hun nieuwe maandsalaris in oktober 2018
- Iedere leraar is er een schaal op vooruit gegaan, bewerkstelligd door een nieuw stelsel in te voeren per september 2018.

Dit verschil is nagenoeg gecompenseerd in de Rijksvergoeding Personeel Regulier.

Tevens is er extra inzet gerealiseerd om de werkdruk te verlagen. Hiervoor zijn nieuwe middelen vrijgekomen per augustus 2018 (inkomsten via PAB). Een overzicht per school op de volgende pagina. Daarnaast is er een overschrijding van de vervangingskosten t.o.v. de begroting van € 202.000. Ook door stijging van de loonkosten, maar ook doordat het ziektepercentage in 2018 nog zeer hoog lag (zie ook paragraaf 5). Dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de referentiesystematiek die niet meegenomen is in de begroting.

7. Overige personele lasten

De grootste bedragen worden uitgelicht:

Conciërges	136.770
Gymonderwijs	259.792
Professionalisering	136.921
Arbo	56.291
Dotaties pers. voorzieningen	22.697

Grootste verschillen personele lasten:

- ARBO uitgaven hoger i.v.m. wisseling van Arbodienst (14.291);
- Inhuur interim-locatiecoördinator Op d'n Esch (46.778);
- Dotaties voorziening Jubilea en voorziening Duurzame Inzetbaarheid niet begroot (22.697);
- Uitgaven Plan van Aanpak scholen lager dan begroot (-24.253). Is binnen het Professionaliseringsbudget opgelost;
- Loopbaanbegeleiding/Outplacement minder (-15.025);
- Professionalisering lager dan begroot (-82.731). Dit bedrag mogen de scholen meenemen naar het komende jaar.

Uitgaven m.b.t. Arbo hoger in verband met wisseling van Arbodienst en inhuur interim-locatiecoördinator Op d'n Esch zijn de voornamelijke verschillen t.o.v. de begroting.

8. Huisvestingslasten

Naar aanleiding van het bestuursverslag 2017 is besloten de dotatie aan de voorziening onderhoud te verhogen van € 300.000 naar € 400.000, om de onderhoudsvoorziening de komende jaren op peil te houden. Dit was nog niet bekend ten tijde van het opmaken van de begroting.

Daarnaast waren de energielasten lager dan begroot (-30.108).

9. Overige instellingslasten

Hier zijn het vooral de advieskosten die hoger zijn dan de begroting (€ 85.955), door inhuur adviesbureau bij 3 Europese aanbestedingen en inhuur BMO-medewerker van de CABO voor ondersteuning bij terugdringing van het ziekteverzuim.

Tevens extra uitgaven i.v.m. een nieuw dynamisch management-systeem dat in 2018 is geïmplementeerd en waar vanaf 2019 mee gewerkt kan worden.



Overzicht besteding werkdrukmiddelen 2018

Naam School	Te besteden 2018	Uitgaven pers.kosten 2018	Uitgaven overig 2018	Saldo
OBS Kerst Zwart	19.832,50	11.205,00	19.998,00	-11.370,50
OBS 't Palet	2.138,75		5.248,00	-3.109,25
OBS De Driesprong	3.435,00		8.215,00	-4.780,00
OBS Op d'n Esch	15.425,42	10.913,00		4.512,42
Menno ter Braak	11.666,25	21.640,00		-9.973,75
OBS De Berkel	5.120,00	4.894,00	478,00	-252,00
OBS De Voshaar	3.759,17	4.548,00		-788,83
OBS Noord	9.916,25	7.252,00		2.664,25
OBS Kiezel en Kei	7.647,92	3.997,00	3.301,00	349,92
H.W. Heuvelschool	11.731,25	34.747,00		-23.015,75
OBS De Keikamp	4.796,25	4.893,00		-96,75
G.A. v.d. Lugtschool	3.500,00		8.727,00	-5.227,00
OBS De Marke	10.694,17	11.054,00		-359,83
OBS B. Tormijn	3.629,58	3.639,00		-9,42
OBS De Hofmaat	9.203,33	28.197,00		-18.993,67
SBO Diekmaat	8.425,83			8.425,83
Totaal	130.921,67	146.979,00	45.967,00	-62.024,33

De werkdrukmiddelen worden per schooljaar besteed. Het overzicht hierboven is per boekjaar (2018), vandaar dat veel scholen een negatief saldo hebben.

De “uitgaven overig” betreft hoofdzakelijk aanschaf van ICT-middelen. Deze zijn in 2018 aangeschaft en daarmee is het bedrag voor schooljaar 2018/2019 in zijn geheel besteed.



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod



Financiële positie op balansdatum

Voor de beoordeling van de financiële positie van schoolbesturen zijn de geformuleerde signaleringsgrenzen van belang. De gestelde grenzen zijn signaleringsgrenzen en geen normen.

Vermogensbeheer

Onder vermogensbeheer wordt de behoefte aan kapitaal verstaan voor investeringen, tegenvallers, risico's en als buffer voor schommelingen in de exploitatie. Vanuit dit gezichtspunt worden twee kengetallen onderscheiden: kapitalisatiefactor en solvabiliteit.

Kapitalisatiefactor

Door de commissie Don wordt, afhankelijk van de grootte van de organisatie, een bovengrens als signaleringsgrens vastgesteld. Deze kapitalisatiefactor wordt berekend door het totale vermogen onder aftrek van de boekwaarde voor gebouwen en terreinen te delen door het totaal van de baten $(TV-(G+T))/TB$.

Voor OPONOA is deze bovengrens per 31 december 2018 normatief vast te stellen op 35% (bovengrens). De werkelijke kapitalisatiefactor voor OPONOA per 31 december 2018 bedraagt 41%. Deze ligt daarmee boven de signaleringsgrens.

Solvabiliteit

De solvabiliteit is een kengetal dat iets zegt over de mate waarin de instelling op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Hierbij fungeert het eigen vermogen als financiële buffer. De solvabiliteitsfactor is te bepalen door het eigen vermogen en de voorzieningen te delen door het totaal van het vermogen $((EV+VZ)/TV)$.

Voor OPONOA is deze ondergrens normatief vast te stellen op 30%. Het werkelijke solvabiliteitspercentage ultimo 2018 bedraagt 58% voor OPONOA. Dit is ruim boven de signaleringsgrens.

Budgetbeheer

Onder budgetbeheer wordt de continuïteit van schoolbesturen belicht en is het van belang voor onderwijsinstellingen om in een reeks van jaren structureel evenwicht in de exploitatie te creëren. Hiervoor wordt een tweetal kengetallen genoemd: de liquiditeit en rentabiliteit.

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in welke mate de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De liquiditeitspositie moet zodanig zijn dat de vlottende activa minimaal gelijk zijn aan de kortlopende schulden en is te berekenen door het totaal van de vlottende activa (vorderingen en liquide middelen) af te zetten tegen de vlottende passiva (de kortlopende schulden). De Inspectie van het Onderwijs hanteert als signaleringswaarde voor een tekortschietende liquiditeit 0,5 of lager. **Ultimo 2018 bedraagt de liquiditeitsfactor voor OPONOA 3,81%.**

Rentabiliteit

De rentabiliteitsfactor is van belang voor de bepaling van de financiën op balansdatum. Deze factor wordt verkregen door het exploitatieresultaat af te zetten tegen het totaal van de baten. Over een reeks van 3 tot 5 jaren dient dit percentage zich tussen de 0% en 5% van de totale baten te bevinden. In 2014 bedroeg dit percentage voor OPONOA 0,51%, in 2015 1,41%, in 2016 2,47%, in 2017 4% en voor 2018 komen we uit op 0,68%. **Het gemiddelde over de periode 2014-2018 is voor OPONOA vast te stellen op 1,81%.**



Financiële kengetallen

Aantallen leerlingen per 1 oktober					1912	2020
	Omschrijving	Omschrijving	Formule	Norm	2018	2017
1	Solvabiliteit 1	Geeft de mogelijkheid aan om alle schulden op lange termijn te voldoen	Eigen vermogen gedeeld door balanstotaal	>30%	57,86%	56,01%
2	Liquiditeit	Geeft de mogelijkheid aan om alle schulden op korte termijn te voldoen	Vlottende activa gedeeld door kort lopende schulden	0,5-1,5%	3,81%	3,50%
3	Rentabiliteit	Geeft aan hoe de bedrijfsuitvoering is verlopen	Exploitatieresultaat gedeeld door alle baten	0%-5%	0,68%	4,08%
4	Weerstands-vermogen	De hoogte van de reserves, onder aftrek van de vaste activa, in relatie tot de totale exploitatie	Eigen vermogen verminderd met de vaste activa gedeeld door de totale baten	5%-20%	15,28%	15,09%
5	Kapitalisatie-factor	Deel van het vermogen dat niet (efficiënt) wordt gebruikt	Balanstotaal (exclusief gebouwen en terreinen) gedeeld door totale inkomsten	<35%	41,16%	42,18%
6	Rijksbijdrage per leerling	Gemiddelde rijksbijdrage per leerling	Baten gedeeld door het aantal leerlingen per 1 oktober		7.064	6.622
7	Personele last per leerling	Gemiddelde personeelslast per leerling	Personeelslasten gedeeld door het aantal leerlingen per 1 oktober		5.923	5.423

Conclusie

Resumerend kan per 31 december 2018 voor OPONOA het bovenstaande beeld worden gegeven ten aanzien van de kengetallen. Op basis van deze kengetallen kan de huidige financiële positie van OPONOA als financieel gezond worden gekwalificeerd.



Inkoopbeleid

Bij het inkopen van diverse onderdelen bundelen wij onze krachten met enkele andere stichtingen teneinde kosten-, efficiency- en kwaliteitsvoordelen te behalen. Binnen deze inkoopgroep zijn enkele gezamenlijke contracten afgesloten, o.a. kopieercontract, inkoop OLP en onderhoud c.v.-installaties.

In 2015 is er een inkoop- en aanbestedingsprotocol vastgesteld.

In 2018 zijn er enkele contracten afgelopen, waarvoor een Europese aanbesteding gehouden moest worden volgens de drempelwaarde.

Dit betrof: schoonmaak, aanschaf touchscreens en gezamenlijk met de inkoopgroep: aanschaf OLP en het kopieercontract. Contractables heeft deze Europese aanbestedingen gecoördineerd en begeleid.

Treasuryverslag

Onderwijsbesturen die worden gefinancierd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap moeten deze subsidies (rijksvergoedingen) inzetten voor het onderwijs. Door het realiseren van exploitatieresultaten en het verschil tussen het moment van ontvangst van de rijksvergoeding en het doen van uitgaven ontstaan er tijdelijk overtollige middelen of tijdelijke tekorten van middelen. Het proces van beheer van deze geldstromen heet treasury.

In de Regeling Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016 heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap opnieuw de regels vastgelegd rondom treasury van de door haar gefinancierde instellingen. Stichting OPONOA heeft eind 2016 de nieuwe regeling in acht genomen en in april 2017 is het nieuwe treasurystatuut opgesteld.

De spaarrente op onze bedrijfsbonusrekening is variabel en schommelde in 2018 tussen slechts 0,00% en 0,01%, waardoor het rendement op de liquiditeit minimaal is.

Derhalve is medio 2017 besloten om te gaan investeren in zonnepanelen en ledverlichting. Dit levert het meeste rendement op met het minste risico (zie Huisvesting).

- A. Zowel in 2017 als 2018 was er geen sprake van beleggingen, leningen en derivaten. Ten opzichte van 2017 zijn de liquide middelen gedaald met € 27.406.
 - B. Er is geen sprake van beleggingen.
 - C. Er is geen sprake van derivaten.
- D1. Minimaal 1x per jaar wordt er een liquiditeitsprognose opgesteld.
Middelen die niet direct noodzakelijk zijn om liquide aan te houden kunnen worden uitgezet. Het College van Bestuur besluit welke treasuryinstrumenten worden ingeschakeld. Desgewenst wordt de huisbankier ingeschakeld. Tot op heden is besloten om de liquide middelen op de spaarrekening te parkeren.
 - D2. De soorten en omvang van de beleggingen, leningen en derivaten: n.v.t.
 - D3. De looptijden van de beleggingen, leningen en derivaten: n.v.t.



8A Continuïteitsparagraaf Gegevensset

A1 Kengetallen

Teldatum 1 oktober	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Leerlingenprognose BAO	1790	1667	1588	1508	1464	1410
Leerlingenprognose SBO	122	128	120	120	120	120
Leerlingenprognose totaal	1912	1795	1708	1628	1584	1530

KENGETAL (stand 01/10)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personele bezetting in FTE						
- Management / Directie	7,90	6,90	6,90	5,90	5,90	5,90
- Onderwijzend Personeel	130,92	128,92	125,00	124,00	122,50	121,50
- Overige medewerkers	21,29	21,50	22,00	22,00	21,00	21,00
Totaal FTE	160,11	157,32	153,90	151,90	149,40	148,40

Zoals hierboven weergegeven dalen we binnen 5 jaar met 382 leerlingen. Grote groepen 8 zullen uitstromen, waardoor de daling hard gaat inzetten en we in 2023 naar verwachting nog 1530 leerlingen hebben (incl. SBO).

De totale FTE van 160,14 per 01-10-2018 bestaat uit vast personeel (136,00) en tijdelijk personeel (24,14).

Hierover vindt u onder hoofdstuk 5 “personeel en formatie” een uitgebreide toelichting.

Bij de personele bezetting in de toekomst is rekening gehouden met natuurlijke uitstroom. Deze wordt indien nodig opgevangen door tijdelijke contracten. Er wordt binnen OPONOA nagedacht hoe we e.e.a. kunnen ondervangen (jong personeel, diversiteit vs uitstroom). Vervolg in 2019.

Daarnaast proberen we door middel van gesprekken met medewerkers op een vrijwillige manier afscheid van elkaar te nemen. Hieronder moeten we verstaan: vervroegd pensioen, outplacementtrajecten, vermindering WTF, onbetaald verlof. We willen de formatiereductie bereiken die we nodig hebben middels de vrijwillige fase.

In 2019 worden hierover individuele gesprekken gevoerd met alle personeelsleden.



A2 Meerjarenbegroting

ACTIVA	2018 € x 1000	2019 € x 1000	2020 € x 1000	2021 € x 1000	2022 € x 1000	2023 € x 1000
Materiële Vaste activa	1.367	1.557	1.629	1.610	1.600	1.600
Vlottende activa:						
- Vorderingen	836	800	800	800	800	800
- Liquide middelen	3.780	3.264	2.999	2.869	2.221	2.333
Totaal Vlottende activa	4.600	4.064	3.799	3.669	3.021	3.133
TOTAAL ACTIVA	5.983	5.621	5.428	5.279	4.621	4.733

PASSIVA	2018 € x 1000	2019 € x 1000	2020 € x 1000	2021 € x 1000	2022 € x 1000	2023 € x 1000
Eigen Vermogen						
- Algemene reserve	2.645	2.713	2.802	2.720	2.659	2.434
- Bestemmingsreserve	792	731	700	700	680	680
- Overige reserves	16	9	0	0		
Totaal Eigen Vermogen	3.453	3.453	3.502	3.420	3.339	3.114
Voorzieningen	1.320	1.131	1.061	1.079	1.187	1.436
Kortlopende schulden	1.210	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
TOTAAL PASSIVA	5.983	5.784	5.763	5.699	5.726	5.750



BATEN	2018 €	2019 €	2020 €	2021 €	2022 €	2023 €
Rijksbijdragen	13.506.217	13.132.976	12.909.373	12.660.329	12.455.235	12.466.528
Overige overheidsbijdragen en subsidies	80.936	52.108	47.108	47.108	47.108	47.108
Overige baten	59.677	32.295	25.000	25.000	25.000	25.000
TOTAAL BATEN	13.646.830	13.217.378	12.981.481	12.732.437	12.527.343	12.538.636
LASTEN	2018 €	2019 €	2020 €	2021 €	2022 €	2023 €
Personeelslasten	11.359.864	11.239.739	10.952.439	10.838.783	10.776.929	10.451.019
Afschrijvingen	222.686	225.000	230.000	230.000	230.000	230.000
Huisvestingslasten	1.089.622	1.059.656	1.050.000	1.045.000	1.045.000	1.045.000
Overige lasten	881.755	692.983	700.000	700.000	700.000	700.000
TOTAAL LASTEN	13.553.927	13.217.378	12.932.439	12.813.783	12.751.929	12.426.019
Saldo financiële bedrijfsvoering	410	0	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	93.313	0	49.042	-81.346	-224.586	112.617



RATIO'S EN WEERSTANDSVERMOGEN

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kapitalisatiefactor	41%	38%	37%	37%	32%	33%
Solvabiliteit 2	80%	79%	79%	79%	79%	79%
Liquiditeit	3,8%	3,4%	3,2%	3,1%	2,5%	2,6%
Rentabiliteit	0,7%	0%	0,4%	-0,6%	-1,8	0,9
Weerstandsvermogen excl. MVA	15%	14%	15%	14%	14%	12%

Op basis van voorgaande gegevens voldoen we de komende jaren aan de minimale ratio's zoals kapitalisatiefactor, solvabiliteit, liquiditeit en weerstandsvermogen.

De rentabiliteit daalt als gevolg van een negatief resultaat in 2021 en 2022. Dit is het gevolg van dalende leerlingaantallen en de daarmee gepaard gaande rijksbijdragen. De personeelslasten dalen niet gelijk met de rijksbijdragen. Via diverse maatregelen zal wel getracht worden dit te bereiken (zie ook A1 van de continuïteitspagina). Het negatieve resultaat is bij ongewijzigd beleid, geen vervolgacties of aanvullende maatregelen. Daarnaast is de ontwikkeling van de rijksbijdragen elk jaar onzeker. Eén en ander is onderhevig aan politieke besluitvorming.

De komende jaren zal, vanuit de algemene reserve, extra geïnvesteerd worden in digitalisering (alle scholen krijgen meerdere touchscreens) en duurzaamheid (zonnepanelen en ledverlichting op meerdere scholen).

Uit deze gegevens kunnen we concluderen dat op de balans geen bijzondere mutaties zullen plaatsvinden, behalve dat onze liquide middelen zullen dalen als gevolg van bovengenoemde extra investeringen en uitgaven uit de personele- en onderhoudsvoorzieningen. Wel hebben we de komende jaren voldoende financiële middelen om aan onze verplichtingen te voldoen.

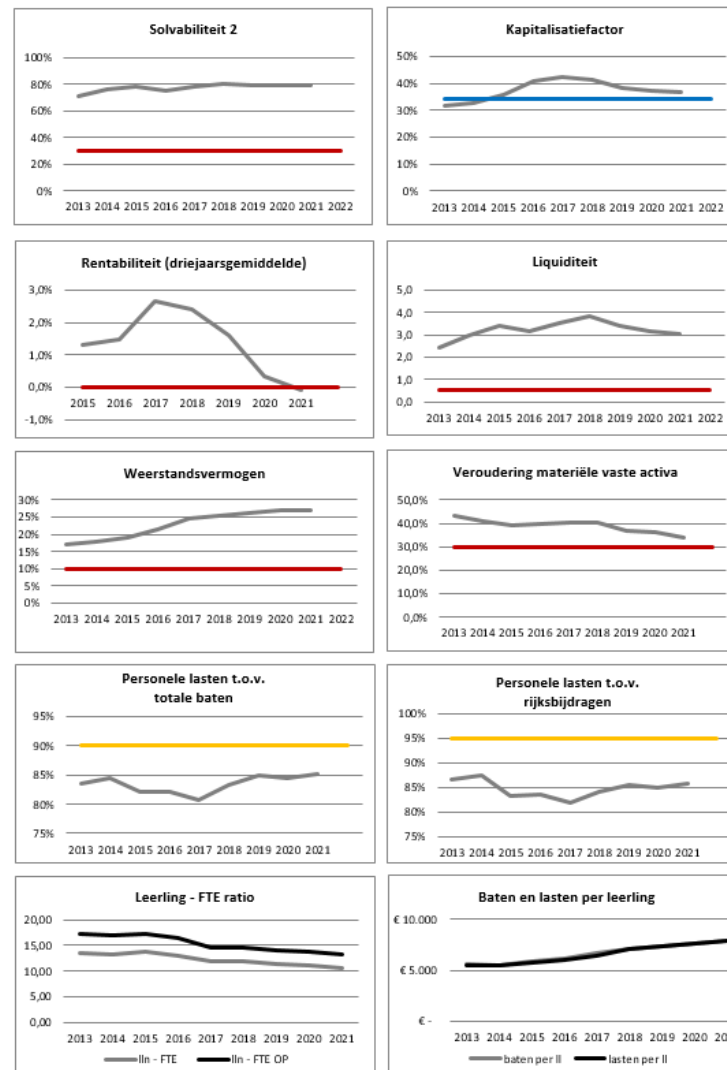
Op de volgende pagina een grafiek van deze kengetallen met daarin aangegeven de bovengrens, de ondergrens en de waardes van OPONOA.
Bron: Toetsingskader financiële positie van de PO-Raad.



EVALUATIE FINANCIËEL BELEID PRIMAIR ONDERWIJS

OPO Noordoost Achterhoek

1. Vermogensbeheer		signaal	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
solvabiliteit 2	<30%		71%	76%	78%	75%	78%	80%	79%	79%	79%
kapitalisatiefactor	34%		32%	33%	36%	41%	42%	41%	38%	37%	37%
kapitalisatiefactor (incl. privaat vermogen)	34%		32%	33%	36%	41%	42%	41%	38%	37%	37%
mogelijk te hoge financiële buffer						n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2. Budgetbeheer		signaal	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
rentabiliteit	<10%		2,0%	0,5%	1,4%	2,5%	4,1%	0,7%	0,0%	0,4%	-0,6%
rentabiliteit (driejaarsgemiddelde)	<0%					1,5%	2,7%	2,4%	1,6%	0,4%	-0,1%
verschil resultaat - begroot resultaat			-	-	-	-	-	-	-	-	-
liquiditeit (current ratio)	<0,75		2,4	3,0	3,4	3,2	3,5	3,9	3,4	3,2	3,1
netto werkkapitaal	<0%		13,5%	16,3%	19,4%	22,6%	24,7%	25,0%	21,7%	20,0%	19,4%
ontwikkeling resultaat t.o.v. vorig jaar (x1.000)			€ 203-	€ 119	€ 142	€ 226	€ 460-	€ 93-	€ 49	€ 130-	
ontwikkeling liquiditeit t.o.v. vorig jaar (x1.000)			€ 59	€ 513	€ 730	€ 274	€ 27-	€ 516-	€ 265-	€ 130-	
3. Weerstandsvermogen		signaal	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
weerstandsvermogen	<5%		17%	18%	19%	21%	25%	25%	26%	27%	27%
weerstandsvermogen PO	<5% - 20% >		7%	9%	10%	12%	15%	15%	14%	15%	14%
4. Exploitatiekengetallen		benchmark	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
rijksbijdragen / totale baten	93,3%		96,4%	96,6%	98,5%	98,6%	98,6%	99,0%	99,4%	99,4%	99,4%
overige overheidsbijdragen / totale baten	2,9%		2,7%	2,8%	0,6%	0,7%	0,6%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
overige baten / totale baten	3,7%		0,8%	0,6%	0,9%	0,7%	0,6%	0,4%	0,2%	0,2%	0,2%
personele lasten / totale baten (max. 90%)	80,4%		83,5%	84,4%	82,1%	82,2%	80,8%	83,2%	85,0%	84,4%	85,1%
totale baten / rijksbijdragen	107,2%		103,7%	103,5%	101,5%	101,4%	101,4%	101,0%	100,6%	100,6%	100,6%
totale lasten / rijksbijdragen	106,1%		101,7%	103,1%	100,2%	99,0%	97,3%	100,4%	100,6%	100,2%	101,2%
personele lasten / rijksbijdragen (max. 95%)	86,2%		86,6%	87,4%	83,3%	83,4%	81,9%	84,1%	85,6%	84,8%	85,6%
materiële lasten / rijksbijdragen	19,9%		15,1%	15,7%	16,8%	15,6%	15,4%	16,2%	15,1%	15,3%	15,6%
huisvestingsratio (max. 10%)	7,5%		7,5%	7,5%	9,4%	8,2%	8,2%	8,0%	8,0%	8,1%	8,2%
veroudering mat. vaste activa (min. 30%)	36,5%		43,3%	41,2%	39,1%	39,8%	40,2%	40,6%	37,1%	36,0%	33,9%
materiële vaste activa per leerling	€1.023		€ 573	€ 532	€ 549	€ 563	€ 650	€ 715	€ 867	€ 954	€ 989
voorziening per leerling	€458		€ 384	€ 446	€ 583	€ 646	€ 643	€ 691	€ 630	€ 621	€ 663
baten per leerling (excl. financiële baten)			€ 5.594	€ 5.532	€ 5.817	€ 6.153	€ 6.715	€ 7.137	€ 7.363	€ 7.600	€ 7.821
lasten per leerling (excl. financiële lasten)			€ 5.488	€ 5.512	€ 5.742	€ 6.004	€ 6.441	€ 7.089	€ 7.363	€ 7.572	€ 7.871
index baten per leerling			100	99	104	110	120	128	132	136	140
index lasten per leerling			100	100	105	109	117	129	134	138	143
5. Personeels- en leerlingkengetallen		benchmark	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
percentage bestuur / management	6,9%		9,8%	9,0%	8,8%	7,9%	5,9%	4,9%	4,4%	4,5%	3,9%
percentage OP	77,0%		77,9%	78,4%	79,2%	78,8%	80,9%	81,8%	81,9%	81,2%	81,6%
percentage onderwijs OOP/OBP	16,1%		12,3%	12,6%	12,0%	13,3%	13,2%	13,3%	13,7%	14,3%	14,5%
leerling - FTE ratio			13,55	13,32	13,74	12,92	11,83	11,94	11,41	11,10	10,72
leerling - bestuur / management ratio			138,50	148,43	156,47	164,44	201,00	242,03	260,14	247,54	275,93
leerling - OP ratio			17,38	16,99	17,35	16,39	14,62	14,60	13,92	13,66	13,13
leerling - OOP ratio			110,23	105,40	114,13	97,10	89,82	89,81	83,49	77,64	74,00
index leerling - FTE ratio			100	98	101	95	87	88	84	82	79
index leerling - directie ratio			100	107	113	119	145	175	188	179	199
index leerling - OP ratio			100	98	100	94	84	84	80	79	76
index leerling - OOP ratio			100	96	104	88	81	81	76	70	67



blauwe lijn: bovengrens; rood: ondergrens; geel: kritieke bovengrens; grijs/zwart: uitkomst.



8B Continuïteitsparagraaf overige rapportages

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.

In de P&C-cyclus wordt op een systematische manier inhoud gegeven aan het proces van richting geven (het besturen, plannen) en het op koers houden (beheersen, control) van de organisatie. Dit is vastgelegd in een notitie die geactualiseerd is in juni 2015. Hierin komen aan de orde:

- Planning en control cyclus voor alle domeinen, met uitzondering van formatie en financiën
- De formatieve planning en control van OPONOA
- De financiële planning en control van OPONOA

De beleidscyclus financiën bestaat in grote lijnen uit de volgende documenten:

- Strategisch Beleidsplan 2017-2021
- Jaarbegroting
- Meerjarenbegroting
- Managementrapportages in april, september en november, waarbij de halfjaarsrapportage in september zeer uitgebreid is.
- Bestuursformatieplan
- Jaarrekening en jaarverslag

Om de stichting te besturen wordt er gebruik gemaakt van ken- en stuurgetallen.

In de begroting, managementrapportages en het jaarverslag worden eventuele risico's en beheersmaatregelen benoemd.

B2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijkste risico's worden beschreven in hoofdstuk 9 "*Risicoparagraaf*", met aansluitend een samenvatting, waarbij de beheersmaatregelen en acties worden benoemd.

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan

Deze is te vinden onder hoofdstuk 1 "*De organisatie*".



9. Risicoparagraaf

De beschreven risico's in deze paragraaf zijn voornamelijk afkomstig uit de begroting 2019. Een beschrijving op hoofdlijnen, waar nodig geactualiseerd. Risico's worden hier gedefinieerd als *"elke gebeurtenis of incident dat het behalen van de resultaten (uitvoering van de organisatie) in gevaar brengt"*.

1. Wijziging Kleine Scholen Toeslag (KST)

De bekostiging van basisscholen hangt voor het grootste deel samen met het leerlingaantal. Hoe kleiner de scholen (< 145 lln) hoe meer middelen ze ontvangen. Vanuit het regeerakkoord is in het voorjaar 2018 een aanvullend budget van 20 miljoen voor de kleine scholen beschikbaar gesteld voor de komende jaren¹².

De minister heeft toegezegd dat er een vereenvoudiging van de lumpsumbekostiging komt. De huidige manier van bekostigen is ingewikkeld en niet transparant. Begroten is lastig, omdat schoolbesturen niet weten hoeveel geld er gedurende het schooljaar binnenkomt¹³. De eerste contouren zijn bekend: een vaste voet per school en een bedrag per leerling. Het onderscheid tussen onder- en bovenbouwleerling verdwijnt alsmede de GGL en daarnaast wordt de bekostiging (analoog VO) per kalenderjaar berekend (nieuwe teldatum op 1 februari). De KST, onderwijsachterstanden en onderwijs aan nieuwkomers zouden blijven bestaan. Wat de herverdeel effecten zullen zijn is op dit moment nog onbekend, evenals de invoeringsdatum en mogelijke overgangsregelingen.

¹² Brief minister OC en W 3 oktober 2018 nr. 414

¹³ Brief minister OC en W 6 maart 2019

2. Weinig onderscheidend vermogen

Profilering (onderscheidend zijn) op zich lost het algemene probleem van daling van het aantal leerlingen niet op en kan de concurrentiestrijd vergroten. De werkdruk blijft en de kwaliteit en bedrijfsvoering blijven onder druk staan¹⁴. Hoewel profilering als zodanig de krimp niet oplost, is het echter wel belangrijk, dat er binnen de gemeenten en kernen sprake dient te zijn van diversiteit: ouders moeten wel (duidelijk) wat te kiezen hebben.

Ook in een krimpende markt kun je dus het marktaandeel (zie 9 en 4) vergroten of bij te weinig onderscheidend vermogen een verkleining van het marktaandeel (feitelijk dan dubbele krimp) oplopen. Voor de OPONOA scholen ligt hier een belangrijke opdracht (*koppeling aan het SBP*)".

3. Onbetrouwbare overheid

Bij het opstellen van een meerjarenbegroting is het voor een schoolbestuur zeer belangrijk om niet alleen over adequate en juiste bekostigingscijfers te beschikken (voorspelbaarheid), maar ook van tijdige informatie te worden voorzien. Op diverse van deze onderdelen laat het ministerie van OC&W het regelmatig afweten. Binnen de stichting begroten we *"conservatief"* (*alleen op basis van wat werkelijk bekend is*).

Hoewel er extra middelen ter beschikking worden gesteld, zijn er nog een aantal onzekere factoren. Zo hangt er nog een doelmatigheidskorting *"boven de markt"* (60 miljoen euro PO)¹⁵ of wordt er gedacht aan een salarisverhoging voor leraren (na 2020) betaald uit de Prestatiebox.

¹⁴ RPO2, Onderwijs ons goed

¹⁵ Brief stichting van het onderwijs, d.d. 9 april 2019



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod



Onduidelijk is wat dit betekent voor het primaire proces en de extra investeringen in de beoogde kwaliteitsverbeteringen.

In een recent advies benadrukt de Onderwijsraad, dat de lumpsum een zeer fijnmazig model met veel parameters is. Dit maakt het voor schoolbesturen lastig om te sturen, te verantwoorden en er toezicht op te houden. Zij wijst ook op de gevolgen waaronder het ontstaan van discussies over besteding van onderwijsgeld.¹⁶ De Onderwijsraad bepleit tevens een vereenvoudiging van de bekostiging (zie punt 1).

Daarnaast hebben diverse onderzoeken aangetoond, dat de huidige basisbekostiging ontoereikend is¹⁷. Ook worden budgetten steeds meer geoormerkt, waardoor zelfstandig (eigen) keuzes maken binnen de lumpsumfinanciering bemoeilijkt wordt. Minister Slob heeft aangekondigd, dat er zowel een onderzoek komt naar de toereikendheid en doelmatigheid, alsmede een vereenvoudiging van de bekostiging¹⁸.

4. Weinig innovatief vermogen

Kinderen groeien op in een samenleving die snel verandert. Dit vraagt om kennis en vaardigheden, die we nu nog niet kennen en kunnen. In de context van de school wordt van de leerkrachten gevraagd innovatief te zijn, of anders gezegd, in te spelen op deze ontwikkelingen.

Om leerlingen goed toe te rusten voor de 21^{ste} eeuw is het noodzakelijk oog te hebben voor de individuele talenten van iedere leerling. ICT

biedt daarbij de leerkracht extra mogelijkheden voor uitdagende lessen en onderwijs op maat. Niet alleen voor leerlingen met extra zorg, maar ook voor leerlingen die meer kunnen. Dit sluit aan bij het eindadvies van het platform 2032. Dit vraagt om complexe didactische vaardigheden, waarbij de inspectie constateert dat dit van *“wisselende kwaliteit is”*¹⁹. Een goede gesprekkencyclus en blijvende professionalisering is hierbij onontbeerlijk.

Voorgaande heeft niet alleen consequenties voor het onderwijsaanbod, maar ook op de organisatie van een school en de leerstofordening. Door effectief samen te werken, te leren van de eigen ervaringen en van elkaar is meer mogelijk. Eén en ander is vertaald in een nieuw strategisch beleidsplan 2017–2021: *“samen dichtbij ieder kind”*. Om de innovatie op scholen te stimuleren heeft de RvT een innovatieprijs ingesteld, die in 2019 voor het eerst uitgereikt zal worden.

5. Onvoldoende middelen voor investeringen en onderhoud

Bij investeringen gaat het, naast de gebruikelijke zaken zoals methoden en ICT en professionalisering, ook om onderhoud en huisvesting. Zo kan men b.v. in duurzaamheid investeren (zonnepanelen en ledverlichting op een aantal van onze scholen).

Kijkend naar de staat van de schoolgebouwen, dan voldoen ze eigenlijk niet aan de modernste eisen.

¹⁶ Onderwijsraad “inzicht in verantwoording onderwijsgeld”, juli 2018

¹⁷ Onderzoek SEO, juni 2017

¹⁸ Brief minister Slob, 6 maart 2019

¹⁹ De staat van het onderwijs, inspectie, april 2018.



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod



Besturen krijgen jaarlijks een budget (materiële instandhouding). De huidige bekostigingsnormen dateren echter nog uit de jaren tachtig en zijn ontoereikend. De basisbekostiging is niet op orde (zie punt 3).

In dit verband past ook het pleidooi van de PO-raad om een parlementair onderzoek naar de materiële bekostiging. Zo is er (landelijk) een structureel tekort van € 350 miljoen op de MI (bron VOS/ABB).

Aangezien het lumpsumfinanciering is (en er dus geen aanvullende budgetten zijn), impliceert dit keuzes maken binnen de beschikbare budgetten. Zo heeft de stichting in de afgelopen jaren gekozen voor bewegingsonderwijs door derden of een groep te splitsen bij 36 leerlingen. Ook is er geen budget in lumpsum voor de CAO bedragen, zoals de (G)MR faciliteiten of het rechtspositioneel verlof, terwijl het wel bekostigd moet worden.

6. Weinig instroom jong personeel

Voor de kwaliteit van een organisatie is het goed dat er diversiteit in een team is om zo de vaardigheden en capaciteiten optimaal te benutten. Diversiteit o.a. in opleiding, taken, man/vrouw en leeftijd. Door het dalend aantal leerlingen zijn er meer startende werkzoekenden dan dat er startersvacatures zijn. Pas afgestudeerden komen hierdoor moeilijker aan het werk. Dit wordt o.a. versterkt door afschaffing prepensioen regelingen. Binnen OPONOA worden loopbaan gesprekken gevoerd.

Deze ontwikkelingen zorgen ervoor, dat de ontgroening op de korte termijn verder toeneemt en dat er een dreigend tekort zal ontstaan (2020 e.v.). Klassen zullen groter worden en kinderen krijgen daardoor minder aandacht dan ze nodig hebben en de werkdruk van de leerkrachten wordt vergroot.

7. Dalende leerlingaantallen

Voor de regio Achterhoek worden, in opdracht van de provincie, door MOOZ 2-jaarlijks prognoses opgesteld, waarin het beeld van de “krimp” zichtbaar is per gemeente (periode 2015 tot 2025). In de gemeente Berkelland is de leerlingendaling in die periode het grootst (stabilisatie rond 2024). Deze gegevens en trends verwerkt de stichting in haar eigen prognoses (zie bijlage 4). Er is sprake van een daling in de afgelopen 5 jaar van 2327 (2013) tot 1912 (2018): 17 %.

De komende 5 jaar zal het naar verwachting verder dalen tot 1530 leerlingen in 2023 (zie bijlage 4).

De krimp heeft consequenties voor de personele en materiële bekostiging en de bijbehorende inzet. Minder personeel is nodig, de instroom van jonge leerkrachten wordt beperkt, de groepen worden groter en de budgetten voor investeringen en onderhoud nemen af. Dit impliceert keuzes maken binnen de beschikbare budgetten (zie ook 5). Hier ligt ook een link met de noodzaak om het onderwijs anders te organiseren.

8. Lerarentekort

Door de daling van het aantal leerlingen nam de werkgelegenheid in de sector (PO) af en zijn (vaste) baankansen voor starters beperkt. De komende jaren dreigt echter een ernstig tekort aan leraren te ontstaan, doordat er minder gediplomeerden van de opleiding komen (gehalveerd in de afgelopen 10 jaar). Bovenal zal de vervangingsvraag, die ontstaat door vertrek van leraren, de komende jaren groot zijn.



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod



In 2018 tot 2020 gaat het om ruim 5500 voltijdbanen²⁰. In onze krimpregio gaat het vooral om de instroom van jong personeel (zie punt 6).

Er wordt gezocht naar verschillende oplossingen, variërend van trajecten voor zij-instromers, omscholing, deeltijders meer laten werken of verbetering van het imago. Belangrijk is, dat er ingezet wordt op consistent beleid en duurzame oplossingen voor het lerarentekort. Het is van belang het verschil in salaris PO - VO weg te werken en regionale aanpak beter te coördineren.²¹ Binnen OPONOA worden mogelijke opties bekeken (toekomstgesprekken, benoemen jonge leerkrachten in inval-pool of vaste aanstelling e.d.).

9. Verlies marktaandeel.

Bij een dalend leerlingaantal is er sprake van verminderde inkomsten, terwijl de personele en materiële kosten niet gelijktijdig afnemen. Naast de autonome ontwikkeling van de krimp kan het ook zijn, dat scholen dalen in het leerlingaantal, doordat ze marktaandeel verliezen. Vanzelfsprekend kan het “marktaandeel” ook groeien. Hier ligt ook een link met onderscheidend vermogen (punt 2).

Bij de analyse (over groei of daling) dient wel bekeken te worden wat de oorzaak is van de daling of stijging (b.v. de komst van vluchtelingenkinderen, minder geboorten in een buurtschap of een negatief imago) en de eventuele (noodzakelijke) vervolgacties. Helaas zijn er geen gegevens beschikbaar voor benchmark andere besturen (gemeente stelt geen gegevens beschikbaar).

Wel zijn data vanuit Vensters PO beschikbaar over het marktaandeel van onze scholen:

in 2016-2017	53,7%
in 2017-2018	52,5%
in 2018- 2019	52,8% ²² .

10. Stijging ziekteverzuim

Sinds januari 2017 is de stichting Eigen Risico Drager voor het ziekteverzuim. Dit betekent dat de vervangingskosten voor eigen rekening komen. In 2017 en 2018 was de daling van de premie (€ 327.000 in 2018) niet voldoende om de vervangingskosten op te vangen. Dit komt vooral door de stijging van het ziekteverzuim.

In 2018 zijn hier verschillende acties op ingezet. Zie toelichting onder paragraaf 5.

Op de volgende bladzijde worden de diverse risico's samengevat in een tabel.

²⁰ Onderwijsatlas primair onderwijs 2018 : de arbeidsmarkt in beeld

²¹ Regelingen Onderwijs, nummer 2, 2019

²² Vensters PO leerlingenaantal OPONOA marktaandeel scholen



Samenvatting risicoparagraaf

In onderstaande tabel worden de onderwerpen uit de risicoparagraaf samengevat, welke zijn opgenomen in de begroting van 2019.

<i>Risico</i>	<i>beheersmaatregel en acties</i>	<i>indicator</i>	<i>stand van zaken</i>
1 (Wijziging) kleine scholen (toeslag) / bekostiging	- n.v.t. budget KST - Anders organiseren	Onderwijsconcept Nieuw bekostigingssysteem	Middelen OC&W, uitwerking onbekend
2 Onvoldoende onderscheidend vermogen	- investeren in professionalisering - duidelijke onderwijsvisie op schoolniveau (profileren) - jaarlijks gesprek door CvB met ouders en MR - pr en profilering incl. budget per school	imago van de school	Verbeterplannen per school Profileringbudget van € 400,-- per school (2017) Externe ondersteuning
3 Onbetrouwbare rijksoverheid	- conservatief begroten - deelname netwerken (PO-raad, PPOG e.d.)	consistent beleid overheid (lokaal en nationaal)	Vereenvoudiging/toereikendh. bekostiging Doelmatigheidskorting
4 Weinig innovatief (scholen)	- stimuleren schoolontwikkeling / -innovatie (budget) - jaarlijks gesprek met team en MR door CvB - school (profilering) koppelen met SBP - investeren in professionalisering / onderzoekend leren	Bestuurlijk draaiboek organisatie onderwijs	Lopend
5 Onvoldoende investering in middelen, methoden en schoolgebouw (leeftijd gebouwen)	- voorzieningen ophogen - MJOP monitoren/ bijstellen - Investeringsplan methode-vervanging en ICT	klachten ouders/ scholen/ MR achterstallig onderhoud verouderd materiaal	Actualisatie MJOP Investeringsplan per OT
6 Geen/weinig instroom jong personeel	- gesprekkencyclus monitoren / intensiveren - eigen vervangingspool / vaste aanstellingen jonge leerkr.	Leeftijdsopbouw/uitstroomgegevens Loopbaangesprekken	Eigen vervangingspool Gesprekken >55 jaar gevoerd
7 Dalende leerlingaantallen	- t= 0 hanteren - aanpassen werktijdfactoren / flexibele inzet - conservatief begroten - andere organisatievorm	geboortecijfers (prognoses) instroom versus uitstroom leerl.	Hoge uitstroom komende jaren i.v.m. grote groepen 8, Daling groter dan verwacht
8 Lerarentekort	- diverse trajecten rondom instroom - invalpool	aantal vervangingsverzoeken versus realisatie	Eigen invalpool, maar deze dekt niet alle vervangingsvragen
9 Verlies marktaandeel	- investeren in profilering en professionalisering - partners in schoolgebouwen / samenwerken	leerlingaantal	Monitoring via Vensters PO En managementrapportage
10 Stijging ziekteverzuim	- Andere Arbodienst / wekelijks overleg Arbeidsdeskundige - Medewerker P&O - Monitoring maandelijks en bespreken in DOTO/SMT - Herziening verzuimprocedure (protocol) - Budget vervanging per school / OT	Maandelijkse ziekteverzuimcijfers vervangingskosten	Nieuwe Arbodienst en afspraken Detachering P&O medewerker (virtueel) budget vervanging



10. Vooruitblik

Naast de continuïteitsparagraaf, waarin vooral een financiële vooruitblik wordt gegeven, in deze paragraaf een meer inhoudelijke vooruitblik in steekwoorden over onderwerpen die in 2019 een rol spelen. Deze lijst is niet limitatief en geeft geen prioritering aan.

Onderwijs

- Implementatie bestuurlijk draaiboek met koppeling SBP
- Kwaliteitszorg (EDI toepassen)
- Digitaliseren methoden
- Anders organiseren (kleine) scholen als antwoord op krimp
- Monitoring onderwijsteams via bestuurlijk draaiboek

Personeel

- Gesprekkencyclus
- Verdeling werkdrukmiddelen
- Werkverdelingsplan
- Duurzame inzetbaarheid bevorderen
- Digitalisering personeelsdossiers
- Professionalisering en leerkrachtvaardigheden
- IRIS connect verder implementeren
- Nieuwe functiebeschrijvingen als gevolg van nieuw loongebouw

Organisatie

- Barometer 3.0 op basis van bestuursgericht toezicht
- Nieuwe opzet (uitgebreide) schoolvisies
- Goed functionerende / effectieve GMR
- Leren van elkaar verder uitbouwen
- Continuïteit van de eigen organisatie (Inrichting stafbureau)
- Stip op de horizon - duurzaamheid organisatie (structuur) OPONOA
- Behoud diversiteit teams en jonge leerkrachten

Passend onderwijs

- Niveau van basisondersteuning
- Groep onderwijs en zorg monitoren
- Kwaliteitskaarten (cyclisch)
- ICT inzet bekijken om administratieve last te verminderen
- Da Vinci integreren in en bij het samenwerkingsverband
- Diekmaat: visie op onderwijs (voorziening)

Huisvesting

- Eigen huisvestingsbehoefte schoolgebouwen onderzoeken
- Scholenvisie koppelen aan huisvestingsplanning / onderhoud
- Mogelijkheden duurzame energie verder “uitrollen”

Financiën

- Monitoren ERD – inzet Plan V (Pf/Vf)
- Cockpit CABO (Capesci / Datapas) integreren in interne organisatie
- Simpelcard kleine betalingen
- Herbezinning lasten begroting 2019
- Virtuele budgetten vervanging en ziekteverzuim (taakstellend)
- (extra) investeringen in professionalisering
- (extra) investeringen in touchscreens (impulsbedrag)



JAARREKENING 2018

11.1 Grondslagen

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de regelgeving jaarverslaggeving OC&W, RJ richtlijnen (RJ 660) en titel 9, lid 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Indien niet anders vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Deze jaarrekening is opgesteld op bestuursniveau.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele van de organisatie.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Met ingang van 2018 is de afschrijvingstermijn voor de aanschaf OLP gewijzigd van 10 naar 9 jaar. Dit is de termijn die door de leverancier wordt gehanteerd en in de praktijk is deze termijn reëler. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief.

De gehanteerde activeringsgrens bedraagt € 500.

De kosten van groot-onderhoud aan de schoolgebouwen worden, voor zover deze voor rekening van het schoolbestuur komen, bekostigd uit de voorziening voor groot-onderhoud.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen van oninbaarheid.



Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen worden bepaald op basis van de individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Algemene reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten en wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming (in geval van een tekort wordt dit ten laste van de algemene reserve gebracht).

Bestemmingsreserve

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Herwaarderingsreserve

Deze bestemmingsreserve is gevormd door de activering van een deel van de aanwezige inventaris per 2005. Jaarlijks valt door middel van resultaatbestemming een deel van deze bestemmingsreserve vrij. Deze komt overeen met de afschrijvingslasten van de geactiveerde inventaris.

Voorzieningen

Tenzij anders aangegeven worden voorzieningen opgenomen tegen nominale waarde en worden gevormd voor concrete of specifieke risico's en verplichtingen, die op balansdatum bestaan en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Personeelsvoorziening (of reorganisatievoorziening)

Met ingang van 31-12-2013 is er een personeelsvoorziening gevormd in verband met het voornemen tot strategische personeelsplanning en werken in onderwijsteams vanwege krimp (koersnotitie 2.0) en dient ter dekking van de kosten die gepaard gaan met het vervroegd uittreden van personeelsleden. Het proces is in 2018 afgerond en de voorziening is beëindigd.

Onderhoudsvoorziening

Met ingang van 31-12-2012 is er een onderhoudsvoorziening gevormd. Deze dient ter egalisatie van de uitgaven van groot planmatig onderhoud aan onroerende zaken, die door de jaren heen een onregelmatig verloop hebben. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de meerjaren-onderhoudsplanning.

De jaarlijkse toevoeging aan de voorziening groot-onderhoud wordt bepaald op basis van het voorgenomen groot-onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot-onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit dit plan bestaat. Hiermee maakt de Stichting Oponoa gebruik van de tijdelijke regeling conform de regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorziening spaarverlof

Hierin staat de verplichting tot uitbetaling van spaar-arbeidsduur verkorting (adv) voor nog twee medewerkers.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van in de toekomst, conform de CAO-bepalingen, uit te keren bedragen als gevolg van dienstjubilea. In de berekening is rekening gehouden met een verwachte blijfkans van medewerkers en is gerekend met een contante waarde.



Voorziening duurzame inzetbaarheid

De cao-afspraken rondom duurzame inzetbaarheid bieden medewerkers van 57 jaar en ouder de mogelijkheid om verlof te sparen. Voor deze gespaarde uren ouderenverlof dient een voorziening op de balans te worden ingericht. De basis voor het vaststellen van de hoogte van deze voorziening is het aantal uren die medewerkers van 57 jaar en ouder op

basis van een plan gespaard hebben. Met ingang van schooljaar 2018/2019 zijn er twee medewerkers gestart met sparen. Hiervoor is in 2018 een voorziening gevormd.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen welke is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP). Per 31 december 2018 bedraagt de dekkingsgraad van het ABP 97% (31-12-2017: 104,4%). De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (dit is een gemiddelde over twaalf maanden) is in 2018 gestegen naar 103,8%. In 2017 was deze nog 101,5%.

2018 was een jaar met ups en downs voor het ABP.

In de eerste drie kwartalen was er sprake van een stijgende lijn van de dekkingsgraden, maar deze werd in het laatste kwartaal gekeerd. Dat was vooral te wijten aan de onzekerheid op de financiële markten die wereldwijd zwaar koersverlies lieten zien. Het pensioen van de deelnemers blijft in 2019 gelijk. Voor volgende jaren is de kans van verlaging van pensioenen niet uitgesloten.

De pensioenregeling wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrage-regeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. Behalve de betaling van premies heeft de organisatie geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds.

Grondslagen voor de exploitatierekening

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdragen OCW, overige OCW-subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen en toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2017 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met cijfers van 2018 mogelijk te maken.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.



11.2 Balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2018 €	31-12-2017 €	2	Passiva	31-12-2018 €	31-12-2017 €
	Vaste Activa						
1.2	Materiële vaste activa			2.1	Eigen vermogen		
	<i>Gebouwen en terreinen</i>	350.146	276.708		<i>Algemene reserve</i>	2.645.166	2.634.837
	<i>Inventaris en meubilair</i>	754.952	731.768		<i>Bestemmingsreserve</i>	791.772	700.608
	<i>Andere vaste bedr.midd.</i>	262.341	303.514		<i>Herwaarderingsreserve</i>	15.568	23.748
		<u>1.367.439</u>	<u>1.311.990</u>			<u>3.452.506</u>	<u>3.359.193</u>
1.3	Financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>	2.2	Voorzieningen		
	Totaal vaste activa	1.367.439	1.311.990		<i>Personeelsvoorzieningen</i>	188.158	257.202
					<i>Onderhoudsvoorziening</i>	<u>1.132.288</u>	<u>1.040.891</u>
						1.320.446	1.298.093
	Vlottende activa			2.4	Kortlopende schulden		
1.5	Vorderingen				<i>Crediteuren</i>	122.451	238.143
	<i>Debiteuren</i>	26.182	27.543		<i>OCW</i>	18.645	0
	<i>OCW</i>	608.525	672.843		<i>Belastingen en premies SV</i>	413.976	391.412
	<i>Overige overheden</i>	0	0		<i>Schulden terzake pensioenen</i>	119.209	122.868
	<i>Overige vorderingen</i>	1.245	3.179		<i>Overige kortlopende schulden</i>	165.680	210.635
	<i>Overlopende activa</i>	<u>199.709</u>	<u>174.696</u>		<i>Overlopende passiva</i>	<u>369.922</u>	<u>377.047</u>
		835.661	878.261			1.209.882	1.340.105
1.7	Liquide middelen	<u>3.779.734</u>	<u>3.807.140</u>				
	Totaal vlottende activa	4.615.395	4.685.401		Totaal passiva	5.982.834	5.997.391
	Totaal activa	5.982.834	5.997.391				



11.3 Staat van baten en lasten over 2018

Baten		Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €	Begroting 2018 €
3.1	Rijksbijdragen	13.506.217	13.378.081	12.501.588
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	80.936	101.311	54.902
3.5	Overige baten	59.677	84.012	73.462
	<u>Totaal Baten</u>	<u>13.646.830</u>	<u>13.563.404</u>	<u>12.629.952</u>
Lasten		Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €	Begroting 2018 €
4.1	Personeelslasten	11.359.864	10.954.553	10.623.635
4.2	Afschrijvingen	222.686	197.729	225.000
4.3	Huisvestingslasten	1.089.622	1.046.697	1.014.867
4.4	Overige lasten	881.755	812.292	766.450
	<u>Totaal Lasten</u>	<u>13.553.927</u>	<u>13.011.271</u>	<u>12.629.952</u>
	<u>Saldo Baten en Lasten</u>	<u>92.903</u>	<u>552.133</u>	<u>0</u>
5	Financiële baten en lasten	<u>410</u>	<u>698</u>	<u>0</u>
	<u>Resultaat</u>	<u>93.313</u>	<u>552.831</u>	<u>0</u>



11.4 Kasstroomoverzicht 2018

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	92.903	552.133
<i>Aanpassing voor:</i>		
Afschrijvingen	222.686	197.729
Mutaties voorzieningen	22.353	-88.054
<i>Verandering in vlottende middelen:</i>		
Vorderingen	42.600	-43.300
Schulden	-130.223	-43.167
<u>Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties</u>	<u>250.319</u>	<u>575.341</u>
<u>Totaal ontvangen Interest</u>	<u>410</u>	<u>698</u>
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>	<u>250.729</u>	<u>576.039</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
Investerings in materiële vaste activa	-278.135	-301.831
Desinvesterings in materiële vaste activa	0	0
Overige investeringen in financiële vaste activa	0	0
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	<u>-278.135</u>	<u>-301.831</u>
<u>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>-27.406</u>	<u>274.208</u>



11.5 Toelichting op de balans (na resultaatverdeling)

VA Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa

Omschrijving	Aanschaf prijs 1-1-2018 €	Afschrijving cumulatief 1-1-2018 €	Boekwaarde 1-1-2018 €	Investerings 2018 €	Desinvesteringen 2018 €	Afschrijvingen 2018 €	Aanschaf prijs 31-12-2018 €	Afschrijving cumulatief 31-12-2018 €	Boekwaarde 31-12-2018 €
1.2.1 Gebouwen en terreinen	321.722	45.014	276.708	96.243	0	22.805	417.965	67.819	350.146
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.853.167	1.121.399	731.768	149.898	221.378	-94.664	1.781.687	1.026.735	754.952
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen	721.667	418.153	303.514	31.994	27.631	45.536	726.030	463.689	262.341
Materiële vaste activa	2.896.556	1.584.566	1.311.990	278.135	249.009	-26.323	2.925.682	1.558.243	1.367.439

Desinvestering

Binnen OPONOA wordt gekeken naar de aanwezigheid van de activa. Activa dat niet meer aanwezig of in gebruik is wordt vanaf 2012 gedesinvesteerd. In 2018 kunnen de afschrijvingslasten gesplitst worden in: afschrijving 2018: 222.686 en afschrijving desinvesteringen: -/- 249.009.

Soort actief	Afschrijving in	Percentage
Gebouwen en terreinen - Zonnepanelen	10 tot 20 jaar 20 jaar	5% tot 10 % 5%
Meubilair en apparatuur Schoolmeubilair	5 jaar Verschillende term.	20 % Volgens richtlijnen Ministerie
ICT (computers/laptops/chromebooks etc.)	3 tot 5 jaar	20 tot 33,3 %
Servers	4 jaar	25 %
Digiborden	10 jaar	10 %
Touchscreens	8 jaar	12,5 %
Leermiddelen	10 jaar	10 %
Overig	5 jaar	20%



1.5 Vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
1.5.1 Debiteuren	26.182	27.543
1.5.2 OCW	608.525	672.843
1.5.6 Personeel	9.964	0
1.5.7 Overige vorderingen	1.245	3.179
1.5.8 Overlopende activa	189.745	174.696
<u>Vorderingen</u>	<u>835.661</u>	<u>878.261</u>

1.5.2 OCW

Dit is een jaarlijks terugkerende post, welke betrekking heeft op het betaalritme van de rijksbijdragen door OCW en de bekostiging die nog gebaseerd is op schooljaar, terwijl de jaarrekening betrekking heeft op een kalenderjaar.

1.5.6 Personeel

Betreft de Fitnessregeling die sinds mei 2018 mogelijk is binnen de stichting en ten laste van de werkkostenregeling komt. Abonnementkosten worden vooraf betaald en maandelijks op het salaris van personeelsleden ingehouden.

1.5.8 Overlopende activa

Betreft veel overlopende posten m.b.t. licenties en afrekeningen gas en elektra.



1.7 Liquide middelen

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
1.7.1 Kasmiddelen	17	92
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	3.779.717	3.807.048
<u>Liquide middelen</u>	<u>3.779.734</u>	<u>3.807.140</u>

Verdeling liquide middelen:

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
Kasmiddelen	17	92
Rekening-courant	626.463	604.153
Spaarrekening	3.153.254	3.202.895
<u>Liquide middelen</u>	<u>3.779.734</u>	<u>3.807.140</u>

Lichte afname liquide middelen door extra investeringen in ICT-middelen t.l.v. de werkdrukmiddelen en investeringen in duurzame inzetbaarheid (zonnepanelen en ledverlichting).



2.1 Eigen vermogen

		Stand per 1-1-2018 €	Onttrekking €	Toevoeging	Stand per 31-12-2018 €
2.1.1	Algemene reserve (publiek)	2.634.837	-17.214	27.543	2.645.166
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	700.608	-58.836	150.000	791.772
2.1.6	Herwaarderingsreserve (publiek)	23.748	-8.180		15.568
	<u>Eigen vermogen</u>	<u>3.359.193</u>	<u>-84.230</u>	<u>177.543</u>	<u>3.452.506</u>
<i>Uitsplitsing</i>					
2.1.2.N	Reserve scholen	229.467	-12.058		217.409
	Reserve Personeel	150.000	0	150.000	300.000
	Res. Onderst.Onderwijsteams	101.141	-46.778		54.363
	Res. Eigen Risico Drager Verv.f.	220.000			220.000
	<u>Bestemmingsreserve (publiek)</u>	<u>700.608</u>	<u>-58.836</u>	<u>150.000</u>	<u>791.772</u>

Algemene reserve:

Van de bestemming ad € 93.313 is een bedrag van € 17.214 voor afschrijving digiborden. Volgens afspraak komen deze afschrijvingskosten ten laste van de algemene reserve.

Herwaarderingsreserve:

Betreft de afschrijving 2018 van de nulmeting (geactiveerd in 2005).

Bestemmingsreserves:

Reserve scholen:

Betreft de reserve van het zelfbeheer van alle 16 scholen.

Reserve personeel:

Reserve gevormd in verband met eventuele afspraken met personeelsleden over outplacement.

In 2019 worden er gesprekken met alle personeelsleden gehouden. Derhalve is deze reserve opgehoogd met € 150.000 tot € 300.000.

Reserve ondersteuning

Onderwijsteams:

Bij de uitwerking van de koersnotitie zijn er onderwijsteams gevormd per augustus 2016. Dit proces wordt extern ondersteund en begeleid. In 2018 wordt een bedrag van € 46.778 onttrokken aan deze reserve.

Reserve ERD Verv.fonds:

Bestemmingsreserve m.i.v. 2016 in verband met ERD Verv.fonds per 01-01-2017.



Voorstel resultaatbestemming

Het exploitatiesaldo wordt, naar gelang het resultaat, toegevoegd of onttrokken aan het eigen vermogen.

Het exploitatieresultaat volgens de exploitatierekening over 2018 bedraagt € 93.313 positief.

Hiervan is te bestemmen voor:

Algemene reserve	10.329
Herwaarderingsreserve	- 8.180
Reserve Scholen	-12.058
Reserve Personeel	150.000
Reserve Ondersteuning Onderwijsteams	- 46.778
Reserve Eigen Risicodrager Verv.fonds	0
<u>Resultaat</u>	<u>93.313</u>



2.2 Voorzieningen

	Stand per 1-1-2018	Dotaties	Ottrek- kingen	Vrijval	Stand per 31-12-2018	Kortl.deel- <1 jr	Kortl.deel- >1 jr-<5 jr	Langl.deel >5 jr
	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1 Personeelsvoorzieningen:								
Jubilea	141.290	14.042	-16.626		138.706	12.844	46.169	79.693
Spaarverlof	47.729		-6.932		40.797	8.000	32.797	0
Personeelsvoorziening (reorg.)	68.182		-58.709	-9.473	0	0	0	0
Duurzame Inzetbaarheid		8.655			8.655	0	8.655	0
Totaal	257.201	22.698	-82.267	-9.473	188.158	38.010	113.908	36.240
2.2.3 Overige voorzieningen:								
Onderhoud	1.040.892	400.000	-308.604		1.132.288	580.937	551.351	
Totaal voorzieningen	1.298.093	422.698	-390.871	-9.473	1.320.446	618.947	665.259	36.240

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De cao-afspraken rondom duurzame inzetbaarheid biedt medewerkers van 57 jaar en ouder de mogelijkheid om verlof te sparen. In de Regeling Jaarverslag Onderwijs is aangegeven dat voor deze gespaarde uren ouderenverlof een voorziening op de balans moet worden ingericht. De basis voor vaststellen van de hoogte van deze voorziening is het aantal uren die medewerkers van 57 jaar en ouder op basis van een plan gaan sparen.

Voor het schooljaar 2018/2019 maken 2 personen van de stichting hier gebruik van. Derhalve is er voor 2018 een voorziening ingericht.



2.4 Kortlopende schulden

		31-12-2018	31-12-2017
		€	€
2.4.1	Schulden aan Rijk	18.645	0
2.4.3	Crediteuren	122.451	238.143
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	413.976	391.412
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	119.209	122.868
2.4.9	Overige kortlopende schulden	165.680	210.635
2.4.10	Overlopende passiva	369.921	377.047
	<u>Kortlopende schulden</u>	<u>1.209.882</u>	<u>1.340.105</u>
	<i>Uitsplitsing</i>		
2.4.7.1	Loonheffing	381.731	367.132
2.4.7.3	Premies sociale verzekeringen	32.245	24.280
	<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	<u>413.976</u>	<u>391.412</u>
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	340.685	338.416
2.4.10.8	Overige	29.236	38.631
	<u>Overlopende passiva</u>	<u>369.921</u>	<u>377.047</u>

2.4.1 Schulden aan Rijk

Betreft betaalritme Prestatiebox schooljaar 2018/2019 (zie ook "Vorderingen").

2.4.3 Crediteuren

Facturen eind 2018 ontvangen en betaald in 2019.



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod



Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
Samenwerkingsverband IJssel Berkel Code: 4 overige Consolidatie: nee, geen overheersende zeggenschap	Vereniging	Zutphen
Samenwerkingsverband Oost Achterhoek Code: 4 overige Consolidatie: nee, geen overheersende zeggenschap	Stichting	Winterswijk

Ten behoeve van alle openbare scholen zijn per BRIN-nummer “Stichtingen “Ouders” en “Vrienden Van” opgericht. Tussen deze stichtingen en de Stichting OPONOA bestaat geen bestuurlijke gezagsverhouding en zij zijn derhalve dus geen verbonden partij.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Lopende contracten (boven € 30.000):

SOORT CONTRACT	DUUR	BEDRAG PER JAAR (incl. BTW)
ICT, netwerkbeheer	01-11-2016 / 01-11-2019	49.380
Tuinonderhoud	01-01-2018 / 31-12-2020	38.000
Administratiekantoor	01-01-2019 / 01-01-2020	58.620
Kopieerapp. en printers	01-01-2014 / 01-01-2020	68.000 (incl. afrekeningen)
Inleen Conciërges	01-08-2018 / 01-08-2019	118.038
Schoonmaak	01-01-2019 / 01-01-2027	290.700
Bewegingsonderwijs	01-08-2018 / 01-08-2019	261.192



MG Model G Verantwoording subsidies

G2A Subsidies met verrekeningsclausule, aflopend

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Toewijzing bedrag	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Te verrekenen ultimo verslagjaar
Lerarenbeurs	DL/B/110284	20-09-2018	4.195	0	4.195	0	4.195
Totaal					<u>4.195</u>		<u>4.195</u>

G2B Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Toewijzing bedrag	Stand begin verslagjaar	Ontvangst in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
Lerarenbeurs	9/149/21600	17-07-2009	5.551	5.551	0	0	5.551
Lerarenbeurs	DL/B/110284	20-09-2018	7.482	0	7.482	3.930	3.552
Totaal				<u>5.551</u>	<u>7.482</u>	<u>3.930</u>	<u>9.103</u>



11.6 Toelichting op de staat van baten en lasten (tekstuele toelichting in paragraaf 8, Financiën)

Overheidsbijdragen

3.1 Rijksbijdragen

		Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €	Begroting 2018 €
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	12.500.920	12.246.610	11.661.765
3.1.2	Overige subsidies OCW	420.390	407.444	357.529
3.1.4	Ontv. doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	584.907	724.027	482.294
	<u>Rijksbijdragen</u>	<u>13.506.217</u>	<u>13.378.081</u>	<u>12.501.588</u>
	<i>Uitsplitsing</i>			
3.1.2.1.1	Geormerkte subsidies	0	0	0
3.1.2.2.1	Niet-geormerkte subsidies	420.390	407.444	357.529
	<u>Overige subsidies OCW</u>	<u>420.390</u>	<u>407.444</u>	<u>357.529</u>

3.2 Overige overheidsbijdr. en -subsidies

		Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €	Begroting 2018 €
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	80.936	101.311	54.902
	<u>Overige overheidsbijdr. en -subsidies</u>	<u>80.936</u>	<u>101.311</u>	<u>54.902</u>



3.5 Overige baten

	Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €	Begroting 2018 €
3.5.1 Verhuur	28.337	26.858	25.000
3.5.6 Overige	31.340	57.154	48.462
<u>Overige baten</u>	<u>59.677</u>	<u>84.012</u>	<u>73.462</u>

Uitsplitsing:

3.5.6 Overige	Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €	Begroting 2018 €
Bijdrage loonkosten detachering	24.583	44.462	41.647
Overige baten	6.757	12.692	6.815
<u>Overige baten</u>	<u>31.340</u>	<u>57.154</u>	<u>48.462</u>



Lasten

4.1 Personeelslasten

		Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €	Begroot 2018 €
4.1.1	Lonen en salarissen	10.696.595	10.248.668	9.818.820
4.1.2	Overige personele lasten	757.751	845.873	804.815
4.1.3	Af: uitkeringen	-94.482	-139.988	
	<u>Personeelslasten</u>	<u>11.359.864</u>	<u>10.954.553</u>	<u>10.623.635</u>
	<i>Uitsplitsing</i>			
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	8.686.345	8.372.001	
4.1.1.2	Sociale lasten	545.992	510.582	
	Premies Participatiefonds	359.782	274.499	
	Premies Vervangingsfonds	13.900	13.969	
4.1.1.3	Pensioenlasten	1.090.576	1.077.617	
	<u>Lonen en salarissen</u>	<u>10.696.595</u>	<u>10.248.668</u>	
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	22.697	37.133	
4.1.2.3	Overig	735.054	808.740	
	<u>Overige personele lasten</u>	<u>757.751</u>	<u>845.873</u>	



WNT: Wet Normering Bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

4.1 Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Bestuurders met dienstbetrekking Functie	Jaar	Voorzitter (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverb.	Omvang in FTE	Beloning €	Belastbare onk.verg.	Beloning bet. op termijn €	Uitk. beeïndig. dienstv.	Totale bezoldiging €	Maximum ind. WNT bezold. €
Voorzitter CvB	2018	J	M.W. Everink	01-11-1989	n.v.t.	1,0000	101.362		14.243		115.604	133.000
	2017	J	M.W. Everink	01-11-1989	n.v.t.	1,0000	89.093		13.738		102.831	129.000
Lid CvB	2018	N	J.G.M. Siemerink	17-06-1991	n.v.t.	1,0000	100.987		14.444		115.431	133.000
	2017	N	J.G.M. Siemerink	17-06-1991	n.v.t.	1,0000	88.698		13.906		102.604	129.000

Toezichthouders Functie	Jaar		Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverb.	Omvang in FTE	Beloning €	Belastbare onk.verg.	Beloning bet. op termijn €	Uitk. beeïndig. dienstv.	Totale bezoldiging €	Maximum ind. WNT-bezold. €
Voorzitter RvT	2018	J	C.A. Laponder	01-10-2011	n.v.t.		3.986				3.986	19.950
	2017	J	C.A. Laponder	01-10-2011	n.v.t.		3.825				3.825	19.350
Vice-voorzitter	2018	N	A.G.M. Olthof	01-10-2011	31-07-2018		1.580				1.580	7.725
	2017	N	A.G.M. Olthof	01-10-2011	n.v.t.		2.637				2.637	12.900
Lid	2018	N	J.R. ten Arve	01-10-2011	n.v.t.		2.178				2.178	13.300
	2017	N	J.R. ten Arve	01-10-2011	n.v.t.		2.042				2.042	12.900
Lid	2018	N	M.J.A. Hulshof	01-10-2012	n.v.t.		2.178				2.178	13.300
	2017	N	M.J.A. Hulshof	01-10-2012	n.v.t.		2.042				2.042	12.900
Lid	2018	N	H.G.M. van Zutphen	01-01-2013	n.v.t.		2.178				2.178	13.300
	2017	N	H.G.M. van Zutphen	01-01-2013	n.v.t.		2.042				2.042	12.900
Lid	2018	N	M. Braakman	01-08-2018	n.v.t.		938				938	5.576



4.2 Afschrijvingen

	Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €	Begroot 2018 €
4.2.2 Materiële vaste activa	222.686	197.729	225.000
<u>Afschrijvingen</u>	<u>222.686</u>	<u>197.729</u>	<u>225.000</u>
<i>Uitsplitsing</i>			
Gebouwen	22.805	17.980	20.000
Inventaris en apparatuur	126.714	116.587	125.000
OLP	73.167	63.162	80.000
Overige activa	0	0	0
<u>Afschrijvingen</u>	<u>222.686</u>	<u>197.729</u>	<u>225.000</u>



4.3 Huisvestingslasten

		Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €	Begroot 2018 €
4.3.1	Huur	44.016	43.964	45.000
4.3.2	Verzekeringen	11.080	9.051	9.100
4.3.3	Klein Onderhoud	84.648	69.455	88.500
4.3.4	Energie en water	189.892	173.314	220.000
4.3.5	Schoonmaakkosten	331.399	322.489	320.017
4.3.6	Heffingen	11.639	11.169	12.000
4.3.8	Dotatie onderhoudsvoorziening	400.000	400.000	300.000
4.3.7	Overige	16.948	17.255	20.250
	<u>Huisvestingslasten</u>	<u>1.089.622</u>	<u>1.046.697</u>	<u>1.014.867</u>



4.4 Overige lasten

		Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €	Begroot 2018 €
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	311.593	226.858	211.124
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	181.204	173.098	150.647
4.4.4	Overige	388.958	412.336	404.679
	<u>Overige lasten</u>	<u>881.755</u>	<u>812.292</u>	<u>766.450</u>
	Specificatie honorarium accountant			
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	18.453	17.860	17.424
4.4.1.2	Andere controleopdrachten			
4.4.1.3	Fiscale adviezen			
4.4.1.4	Andere niet-controledienst			
	<u>Accountantslasten</u>	<u>18.453</u>	<u>17.860</u>	<u>17.424</u>

5. Financieel en overig

	Financiële baten en lasten	Werkelijk 2018 €	Werkelijk 2017 €	Begroot 2018 €
5.1	Rentebaten	410	698	0
5.5	Rentelasten (-/-)	0	0	0
	<u>Financiële baten en lasten</u>	<u>410</u>	<u>698</u>	<u>0</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op 2018.



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod



OVERIGE GEGEVENS

12.1 Controleverklaring accountant (volgende pagina's)



Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod





Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod





Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod





Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod



BIJLAGEN

Bijlage 1: Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer	41413
Naam instelling	Stichting Openbaar Primair Onderwijs Noord Oost Achterhoek
Postadres	Postbus 16
Postcode/Plaats	7270 AA Borculo
Telefoon	0545-275166
E-mail	info@oponoa.nl
Internetsite	www.oponoa.nl
Kamer van Koophandel	08117581
Contactpersoon	M.W. Everink
Telefoon	0545-275166



Bijlage 2: Overzicht scholen

Klik voor bezoek aan website

Onze Scholen 	 OBS Kerst Zwart Ruurlo	 OBS 't Palet Groenlo	 OBS de Driesprong Ruurlo	 OBS Op d'n Esch Eibergen	 OBS Menno ter Braak Eibergen
 OBS de Berkel Rekken	 OBS de Voshaar Haarlo	 OBS Noord Borculo	 OBS Kiezel en Kei Borculo	 Da Vinci Berkelland	 H.W. Heuvelschool Borculo
 OBS de Keikamp Geesteren	 G.A. v.d.Lugtschool Gelselaar	 OBS de Marke Nee	 OBS Tormijn Noordijk	 OBS de Hofmaat Nee	 SBO Diekmaat Nee



Bijlage 3: Beleidsinfo PO

Brinnr.	Aantal leerlingen per 01-10-2017	Administratie €	Schoonmaak €	Inv./app./ICT €	Leermiddelen €	Huisvesting €	Baten Totaal €	Lasten totaal €
05YD	282	74.899,02	48.877,74	45.414,68	68.158,46	115.193,76	2.012.825,15	1.999.062,46
06CT	34	9.030,38	5.893,06	5.475,53	8.217,69	13.888,61	242.681,05	241.021,71
08DN	50	13.279,97	8.666,27	8.052,25	12.084,83	20.424,42	356.883,89	354.443,70
09RQ	227	60.291,06	39.344,85	36.557,21	54.865,14	92.726,89	1.620.252,87	1.609.174,39
10LM	176	46.745,49	30.505,26	28.343,92	42.538,61	71.893,97	1.256.231,30	1.247.641,82
11NT	78	20.716,75	13.519,37	12.561,51	18.852,34	31.862,10	556.738,87	552.932,17
11TN	52	13.811,17	9.012,92	8.374,34	12.568,23	21.241,40	371.159,25	368.621,45
12DO	131	34.793,52	22.705,62	21.096,89	31.662,26	53.511,99	935.035,79	928.642,49
12MP	92	24.435,14	15.945,93	14.816,14	22.236,09	37.580,94	656.666,36	652.176,40
12UR	181	48.073,49	31.371,88	29.149,14	43.747,09	73.936,42	1.291.919,69	1.283.086,19
13AT	84	22.310,35	14.559,33	13.527,78	20.302,52	34.313,03	599.564,94	595.465,41
13GJ	48	12.748,77	8.319,62	7.730,16	11.601,44	19.607,45	342.608,54	340.265,95
18SN	156	41.433,50	27.038,75	25.123,02	37.704,68	63.724,21	1.113.477,74	1.105.864,34
18TH	52	13.811,17	9.012,92	8.374,34	12.568,23	21.241,40	371.159,25	368.621,45
18TW	147	39.043,11	25.478,82	23.673,61	35.529,41	60.047,81	1.049.238,64	1.042.064,47
19WC	122	32.403,12	21.145,69	19.647,49	29.486,99	49.835,60	870.796,69	864.842,62
Totaal	1912	507.826,00	331.398,00	307.918,00	462.124,00	781.030,00	13.647.240,00	13.553.927,00
Gem. per leerling		265,60	173,33	161,04	241,70	408,49	7.137,68	7.088,87



Bijlage 4: Leerlingenprognose 2014 t/m 2025

schooljaar		2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018	2018- 2019	2019- 2020	2020- 2021	2021- 2022	2022 - 2023	2023 - 2024	2024 - 2025	2024 - 2025	2025 - 2026
Brinnr	Naam school	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
12DO	Noord	205	158	165	155	131	128	119	113	114	117	109	116
12MP	Kiezel en Kei	86	125	123	119	92	70	64	55	58	55	54	52
12UR	Heuvelschool	176	182	177	181	181	183	169	152	138	126	128	128
Totaal OT 1		467	465	465	455	404	381	352	320	310	298	291	296
09RQ	Op d'n Esch	243	235	233	238	227	212	208	191	190	186	178	176
11NT	De Berkel	103	97	91	78	78	75	77	73	69	65	60	59
13AT	De Keikamp	107	98	91	71	84	82	87	83	82	73	72	74
Totaal OT 2		453	430	415	387	389	369	372	347	341	324	310	309
11TN	De Voshaar	59	64	61	58	52	49	42	43	40	35	34	34
18SN	De Marke	224	211	192	166	156	143	135	129	119	113	109	113
18TH	Tormijnschool	66	67	58	54	52	40	31	28	28	28	28	28
18TW	Hofmaatschool	149	148	142	142	147	144	143	150	146	140	136	136
Totaal OT 3		498	490	453	420	407	376	351	350	333	316	307	311
05YD	Kerstzwartschool	358	354	329	306	282	255	245	237	230	226	221	219
06CT	't Palet	47	45	36	35	34	27	27	27	27	27	27	27
08DN	De Driesprong	63	61	54	53	50	46	40	36	36	33	34	30
10LM	Menno ter Braak	209	205	193	180	176	172	163	157	154	153	151	141
13GJ	GA van der Lugt	59	60	55	54	48	41	38	34	33	33	35	35
Totaal OT 4		736	725	667	628	590	541	513	491	480	472	468	452
19WC	Diekmaatschool	169	151	146	130	122	128	120	120	120	120	120	120
TOTAAL		2323	2261	2146	2020	1912	1795	1708	1628	1584	1530	1496	1488



Leerlingen per leerjaar

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Noordoost Achterhoek

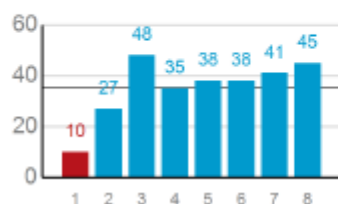
Deze grafieken tonen voor het meeste recente schooljaar het aantal leerlingen voor alle scholen onder het bestuur, uitgesplitst naar leerjaar.

De zwarte horizontale streep geeft aan wat het gemiddelde aantal leerlingen per leerjaar is. Daarnaast is in deze grafiek weergegeven wat de verwachting is voor de groei/krimp van de leerlingaantallen van deze school met een rode of groene kleur in leerjaar 1.

Voor SO scholen is het niet mogelijk deze grafiek te tonen, omdat voor deze scholen geen leerjaar geregistreerd wordt.

Wat is het aantal leerlingen per leerjaar voor de scholen binnen het bestuur in 2018-2019?

Openbare basisschool Kerst Zwart
(05YD-000)



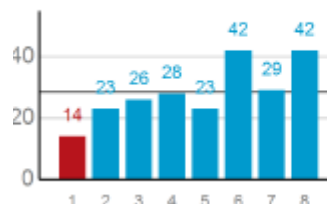
Openbare Basisschool 't Palet (06CT-000)



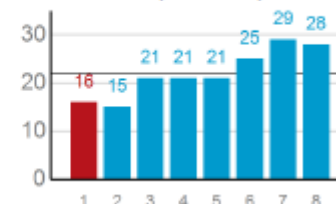
Openbare Basisschool De Driesprong
(08DN-000)



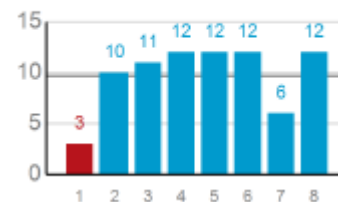
IKC Op d'n Esch (09RQ-000)



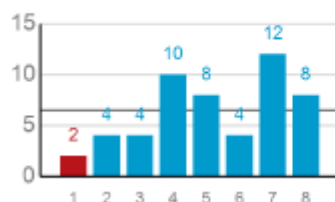
Openbare Basisschool Menno ter
Braak (10LM-000)



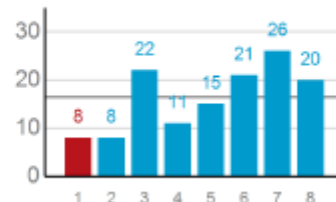
Openbare Basisschool De Berkel
(11NT-000)



Openbare Basisschool De Voshaar
(11TN-000)



Openbare Basisschool Noord (12DO-000)



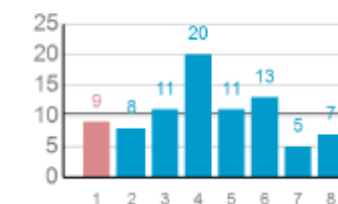
Openbare Basisschool Kiezel en Kei
(12MP-000)



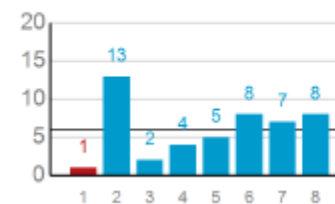
Openbare Basisschool H.W.
Heuvelschool (12UR-000)



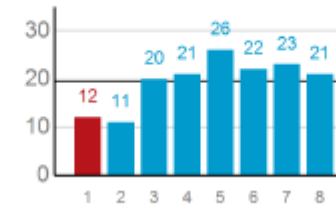
Openbare Basisschool De Keikamp
(13AT-000)



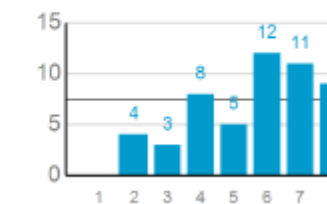
Openbare Basisschool G.A. van der
Lugt (13GJ-000)



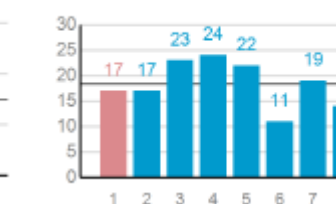
Openbare Basisschool De Marke
(18SN-000)



Openbare Basisschool B Tormijnschool
(18TH-000)



Openbare Basisschool De Hofmaat
(18TW-000)





Bijlage 5: Resultaten veiligheidsonderzoeken

Onderstaand treft u het “pestpercentage” aan van de individuele scholen. Op grond van deze cijfers komen de scholen welke 4% of lager scoren in aanmerking voor een veiligheidscertificaat en een bijbehorende deursticker.

School	% 2015-2016	% 2016-2017	% 2017-2018	Gemiddeld OPONOA 2017-2018	Benchmark
OBS Kerst Zwart	2%	2%	3%	4%	8%
OBS 't Palet	0%	0%	5%	4%	8%
OBS De Driesprong	0%	0%	9%	4%	8%
OBS Op d'n Esch	5%	4%	3%	4%	8%
OBS Menno ter Braak	0%	4%	6%	4%	8%
OBS De Berkel		9%	0%	4%	8%
OBS De Voshaar	0%	4%	4%	4%	8%
OBS Noord	1%	0%	5%	4%	8%
OBS Kiezel en Kei	4%	2%	3%	4%	8%
OBS DaVinci	3%	4%		4%	8%
OBS H.W. Heuvel	2%	0%	6%	4%	8%
OBS De Keikamp		5%	0%	4%	8%
OBS GA v.d. Lugt	7%	3%	4%	4%	8%
OBS De Marke	5%	*	1%	4%	8%
OBS B. Tormijn	0%	0%	2%	4%	8%
OBS De Hofmaat	1%	0%	2%	4%	8%
SBD De Diekmaat	13%	3%	5%	4%	8%

* OBS de Marke heeft een ander traject gedaan



Bijlage 6: Conclusie Medewerkersinzetbaarheidsonderzoek

Kengetallen scholen

Inzetbaarheidsprofiel organisatie	Kerst Zwartschool	De Driesprong	Op d'n Esch	Menno ter Braak	De Berkei	OBS Noord	H.W. Heuvelschool	De Keikamp	De Marke	De Hofmaat	De Diekmaat	t Palet	Kiezel en Kei	De Voshaar	v.d. Lugtschool	Tormijn	Locatie coördinatoren	Dir. Onderwijsteam	Gemiddelde score
Inzetbaarheid																			
Motivatie																			
Betrokkenheid	92	100	87	97	63		86	90	70	79	88			91	84	75	92	85	88
Werplezier	79	96	80	87	67		72	90	81	76	80			78	74	85	83	85	81
Tevredenheid	73	76	68	77	70		68	78	71	68	72			68	73	67	73	74	72
Bevlogenheid	76	83	76	76	71		73	82	79	66	73			76	71	85	84	86	76
Zingeving	82	84	81	85	76		76	81	79	75	82			79	65	83	82	89	81
Vitaliteit																			
Energie	68	91	56	74	65		50	72	67	72	65			58	63	62	69	85	66
Lichamelijke fitheid	79	94	68	89	89		68	82	82	80	78			63	88	79	79	93	79
Mentale fitheid	75	93	63	82	73		61	75	75	76	70			60	66	72	75	84	73
Leefstijl	86	84	79	86	71		80	86	75	73	83			88	84	89	79	79	82
Veerkracht																			
Doelgerichtheid	73	82	73	70	74		57	79	76	67	73			73	80	71	75	89	72
Doelgerichtheid	77	79	81	77	77		65	82	78	66	74			77	75	82	79	82	76
Persoonlijke effectiviteit	83	88	80	85	78		75	83	76	71	82			75	80	71	81	83	80
Werk-privébalans	84	94	68	83	83		68	82	76	82	77			76	65	61	71	79	77
Competenties	77	78	79	74	80		69	73	76	71	78			72	76	75	70	77	76
Vakbekwaamheid	79	87	84	83	85		78	88	84	73	84			81	86	89	81	88	82



vervolg kengetallen scholen

Inzetbaarheidsprofiel organisatie	Kerst Zwartschool	De Driesprong	Op d'n Esch	Menno ter Braak	De Berkel	OBS Noord	H.W. Heuvelschool	De Keikamp	De Marke	De Hofmaat	De Diekmaat	t Palet	Kiezel en Kei	De Voshaar	v.d. Lugtschool	Tormijn	Locatie coördinatoren	Dir. Onderwijsteam	Gemiddelde score
Inzetbaarheidsruimte																			
Effectiviteit organisatie																			
Ontwikkeling	73	75	60	73	71		66	75	57	62	79			66	74	82	74	78	70
Organisatie-effectiviteit	75	86	62	82	70		68	83	65	68	76			70	60	66	76	83	73
Doelen en beleid	76	82	69	87	67		72	81	68	64	76			65	62	56	62	73	73
Cultuur																			
Werkklimaat	86	90	67	92	67		71	85	66	71	85			78	75	79	78	84	79
Samenwerking	93	100	86	96	79		80	92	81	85	95			96	89	88	90	89	90
Communicatie	80	93	65	79	65		67	85	70	60	77			76	57	69	70	86	73
Feedback	73	83	68	75	75		64	76	62	62	73			81	67	63	72	74	71
Leiding	84	91	81	90	77		74	93	73	69	80			91	69	81	83	78	80
Werkomstandigheden																			
Werkdruk	54	79	39	54	38		33	53	40	62	54			37	43	51	54	83	52
Personeelsbezetting	73	89	70	64	67		55	86	43	66	64			55	54	67	66	63	65
Arbeidsvoorwaarden	68	64	68	65	49		51	79	56	63	66			55	52	55	63	74	63
Omgevingsfactoren	55	70	61	60	54		38	62	62	57	67			52	51	52	61	81	59
Inzetbaarheidsbalans organisatie	Kerst Zwartschool	De Driesprong	Op d'n Esch	Menno ter Braak	De Berkel	OBS Noord	H.W. Heuvelschool	De Keikamp	De Marke	De Hofmaat	De Diekmaat	t Palet	Kiezel en Kei	De Voshaar	v.d. Lugtschool	Tormijn	Locatie coördinatoren	Dir. Onderwijsteam	Gemiddelde score
Inzetbaarheid																			
Inzetbaarheid	79	88	74	82	75		70	81	76	73	77			74	75	77	81	75	77
Tevredenheid over inzetbaarheid	7.9	8.1	7.7	8.1	7.8		7.6	8.0	7.8	7.4	7.7			7.6	7.9	7.3	7.9	7.9	7.8
Inzetbaarheidsruimte																			
Inzetbaarheidsruimte	76	84	66	79	66		64	80	63	66	76			69	64	69	64	70	72
Tevredenheid over inzetbaarheidsruimte	7.2	7.5	6.2	7.7	6.5		6.4	8.0	6.8	6.8	7.1			6.4	7.1	6.7	7.1	7.3	7.0